

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**MÜZİK EĞİTİMİ KAPSAMINDA YAPILAN ÖLÇEK
GELİŞTİRME ÇALIŞMALARININ ÇOK YÖNLÜ
İNCELENMESİ**

Duygu ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Gözde YÜKSEL

Konya, 2020

ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR

Lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca bilgisini ve deneyimini benimle paylaşan, gerek akademik gerek sosyal hayatta desteğini her daim hissettiğim, çalışma azmiyle örnek aldığım, çalışmama ve gelişimime her yönden katkı sağlayan hocam, danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Gözde YÜKSEL' e, araştırmamın her aşamasında bilgi, tecrübe ve görüşlerine başvurduğum, sorularıma sabırla cevap veren değerli hocam, Doç Dr. H. Onur KÜÇÜKOSMANOĞLU' na, desteğini her hissettiğim hocam, Doç. Dr. Mustafa Özdeş EMER' e, çalışmam süresince daima yanımda olan, maddi manevi her türlü desteği sunan, annem Aysel ÇELİK, babam Hüseyin ÇELİK ve ağabeyim Ahmet ÇELİK' e sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	iv
TABLolar LİSTESİ	v
TEZ KABUL	vi
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU.....	vii
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	viii
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	ix
ÖZET	x
ABSTRACT.....	xi
1.GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Önem	3
1.3. Sınırlılıklar	3
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
2.1. Eğitim	4
2.2. Eğitimde Ölçme	5
2.2. Müzik Eğitimi	7
2.2.1. Müzik Eğitiminin Üç Ana Türü	12
2.2.1.1. Genel Müzik Eğitimi	12
2.2.1.2. Özenen Müzik Eğitimi	14
2.2.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi.....	15
2.3. İlgili Literatür Çalışmaları	16
3.YÖNTEM	19
3.1 Araştırma Modeli	19
3.2. Çalışma Grubu	19
3.3 Verilerin Toplanması.....	19
3.4 Verilerin Analizi.....	20
4. BULGULAR.....	21
4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	21
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	22
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	23
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	25
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	26

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	28
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	29
4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	31
4.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	32
4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	33
4.11. On birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	35
SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER.....	37
KAYNAKÇA.....	42
EKLER	46
ÖZGEÇMİŞ	52

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.2.: Müzik Eğitimi Türleri.....	12
Şekil 4.1: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Yayın Yılına Göre Dağılımı	22
Şekil 4.2: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Geliştirme-Uyarlama Dağılımı	23
Şekil 4.3: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçeklerin Yayın Türüne Göre Dağılımı	24
Şekil 4.4: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Müzik Eğitimi Boyutuna Göre Dağılımı.....	26
Şekil- 4.5: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Geliştirildiği Örneklem Türüne Göre Dağılımı	28
Şekil 4.6: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Madde Sayısına Göre Dağılımı	29
Şekil 4.7: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçeklerin İlk ve Son Hali Arasındaki Madde Sayısı Farkına Göre Dağılımı.....	30
Şekil 4.8: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçeklerin Ölçek Geliştirilme Aşaması Örneklem Sayısına Göre Dağılımı	32
Şekil 4.9: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Ölçek Boyut Sayısına Göre Dağılımı	33
Şekil 4.10: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Ölçüm Türüne Göre Dağılım.....	35
Şekil 4.11: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Likert Tipi Ölçeklendirme Derecesine Göre Dağılımı.....	36

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 4.1: Ölçeklerin Çalışma Yılına Göre Dağılımı	21
Tablo 4.2: Ölçeklerin Geliştirme- Uyarlamaya göre Dağılımı	23
Tablo 4.3: Ölçeklerin Yayın Türüne Göre Dağılımı	24
Tablo 4.4: Ölçeklerin Geliştirildiği Müzik Eğitimi Boyutuna Göre Dağılımı	25
Tablo 4.5: Ölçeklerin Geliştirildiği Örneklem Türüne Göre Dağılımı	27
Tablo 4.6: Ölçeklerin Madde Sayısına Göre Dağılımı	28
Tablo 4.7: Ölçeklerin İlk ve Son Hali Arasındaki Madde Sayısı Farkına Göre Dağılımı	30
Tablo 4.8: Ölçeklerin Geliştirilme Aşaması Örneklem Sayısına Göre Dağılımı.....	31
Tablo 4.9: Ölçeklerin Boyut Sayısına Göre Dağılımı	32
Tablo 4.10 Ölçeklerin Ölçüm Türüne Göre Dağılımı	34
Tablo 4.11: Ölçeklerin Likert Tipi Ölçeklendirme Derecesine Göre Dağılımı	36

Tez Çalışması Orijinallik Raporu Formu

Öğrencinin	Adı Soyadı	Duygu ÇELİK	Numarası	17830902102
	Anabilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı		
	Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans		
	Danışmanı	Dr. Öğr. ÜyesiGözde YÜKSEL		

Tez Başlığı	MÜZİK EĞİTİMİ KAPSAMINDA YAPILAN ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMALARININ ÇOK YÖNLÜ İNCELENMESİ
-------------	--

Rapor Türü	Mezuniyet
------------	-----------

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın İç Kapak, Özetler, Ekler ve Ana Bölümlerden (Giriş, Alan Yazın, Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler) oluşan toplam40 sayfalık kısmına ilişkin,5/09/2020 tarihinde tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %17 olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez kabul sayfası hariç,
2. Tez çalışması orijinallik raporu hariç,
3. Bilimsel etik beyannamesi hariç,
4. Önsöz hariç,
5. İçindekiler hariç,
6. Simgeler ve kısaltmalar hariç,
7. Kaynakça hariç
8. Özgeçmiş hariç,
9. Alıntılar dâhil,
10. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

7/09/2020
Duygu ÇELİK

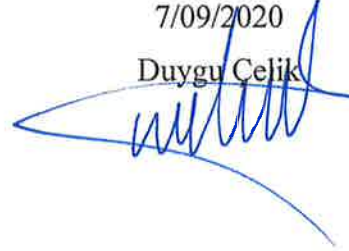
7/09/2020
Dr. Öğr. ÜyesiGözde YÜKSEL

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynakça listesine eklendiğini beyan ederim.

7/09/2020

Duygu Celik

SİMGELER VE KISALTMALAR

% :	Yüzde
f :	Frekans
TOAD:	Türkiye Ölçme Araçları Dizini
MEABD:	Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
GSL:	Güzel Sanatlar Lisesi
GSF:	Güzel Sanatlar Fakültesi
MİOY:	Müziksel İşitme, Okuma, Yazma
MEB:	Millî Eğitim Bakanlığı
SPSS:	Statistical Package for the Social Sciences
TÜBİTAK:	Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
SSCI:	Social Science Citation Index
YÖK:	Yüksek Öğretim Kurumu

ÖZET

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

MÜZİK EĞİTİMİ KAPSAMINDA YAPILAN ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMALARININ ÇOK YÖNLÜ İNCELENMESİ

Duygu ÇELİK

Bu araştırmada müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek geliştirme çalışmalarının çok yönlü incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada yurt içi literatür taraması yapılmış ve müzik eğitimi kapsamında yapılan 58 ölçek geliştirme ve dilsel eş değerlik uyum çalışmasına ulaşılmıştır. Çalışmada 1997-2019 yılları arasında geliştirilen 58 ölçek sistematik olarak incelenmiş, çalışma içeriğine göre farklı kategori grupları oluşturulmuştur.

Araştırma durum belirlemeye yönelik betimsel bir tarama araştırmasıdır. Ölçekler nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş, 58 ölçekte toplam 11 farklı kategoriye ulaşılmıştır. Müzik eğitimi alanında geliştirilmiş olan ölçeklerin yayın yılı, geliştirme-uyarlama çalışması olma durumu, yayın türü, müzik eğitiminin boyutu, ölçeğin kapsadığı örneklem türü, madde sayısı, ilk ve son hali arasındaki madde sayısı farkı, örneklem sayısı, ölçek boyut sayısı, ölçeğin ölçüm türü, ölçeğin likert tipi ölçeklendirme derecesi kategorilerinin yüzde dağılımları tablolaştırılarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda ölçeklerin; en çok 2018 ve 2016 yıllarında geliştirildiği, en fazla çalgı eğitimi boyutuna dahil olduğu, büyük çoğunun mesleki müzik eğitimi kurumları örneklem grubuyla yapıldığı, madde sayısının en fazla 11-20 ve 21-30 aralığında tekrarlandığı, en fazla kullanılan ölçüm türünün tutum ölçeği olduğu ve ölçeklerde büyük farkla 5'li likert kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Ölçek Geliştirme, İçerik Analizi, Bilimsel Araştırma

ABSTRACT

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

VERSATILE ANALYSIS OF SCALE DEVELOPMENT STUDIES CONDUCTED WITHIN THE SCOPE OF MUSIC EDUCATION

Duygu ÇELİK

In this study, it is aimed to analyze scale development studies carried out within the scope of music education in many ways. In the research, domestic literature was searched and 58 scale development and linguistic equivalence studies were conducted within the scope of music education. In the study, 58 scales developed between 1997-2019 were systematically examined and different category groups were created according to the study content.

The research is a descriptive survey for determining the situation. The scales were analyzed by content analysis method, one of the qualitative research methods, and a total of 11 different categories were reached in 58 scales. The year of publication of the scales developed in the field of music education, development-adaptation status, type of publication, the size of the music education, the sample type covered by the scale, the number of items, the difference of the number of items between the first and the last version, the number of samples, the scale size number, the measurement type of the scale, the scale The percentage distributions of the likert type scaling degree categories are tabulated and analyzed. Research expansion scales; it was developed in 2018 and 2016 the most, it was included in the instrument training dimension the most, most of them were made with the sample group of vocational music education institutions, the number of items is at most 11-20 and 21-30 is retranslated, the most used type of measurement is attitude scale, and the scales are mostly 5-point Likert has been concluded.

Keywords: Music Education, Scale Development, Content Analysis, Scientific Research

BÖLÜM 1

1.GİRİŞ

İnsan; doğumundan ölümüne kadar toplumsal ve kültürel bir varlık olarak kabul edilmiş, ihtiyaçlar ve beklentiler dâhilinde her zaman gelişime ve değişime açık olmuştur. Toplumunu oluşturan her bireyin belli oranda sahip olduğu gücün açığa çıkarılması ve toplumun faydasına kullanılması, eğitim sisteminin niteliğine ve işlevselliğine bağlıdır.

Eğitim sürecinde öğrencilerin; yetenek ve becerilerinin var olan konularından daha üst seviyeye çıkarabilmek amacıyla biçimlendirici çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu çalışmalar ise bir sürecin bütünü şeklinde düşünülebilir. Süreçte bilginin hızlı ve anlaşılır biçimde davranışa dönüştürülmesi ve ilgili davranışın gerçekleşip gerçekleşmediğinin kontrol edilmesi önemlidir. Eğitim sürecinin son aşaması olarak kabul edilen ve bir çeşit kontrol yani değerlendirme sürecini işaret eden basamağını ise ölçme basamağı olarak düşünebiliriz. Burada bahsedilen ölçme basamağının amacı, bilişsel, duyuşsal veya devinişsel bir becerinin ne ölçüde gerçekleştirildiğini nitel veya nicel olarak belirlemektir. Ve elbette bu basamağın daha geçerli, kullanışlı ve objektif olabilmesi için bir takım ölçütler, kategoriler ve bunlara ilişkin puanlamalar, ölçülecek bilgi veya davranışın türüne uygun bir şekilde geliştirilebilir.

Eğitimde ilgi, bilgi, yetenek, beceri, hedef davranış, öğretimde başvurulan yöntemlerin etkililik derecesini saptama, ölçme ve değerlendirme ögesinin iyi işleyip işlemediğini kontrol etme, öğrencileri başarılı olabilecekleri alanlara yönlendirme, öğrenci başarısını saptama, öğrenme güçlüklerini teşhis etme gibi amaçlarla yapılan değerlendirmelerde çeşitli ölçeklerden faydalanılmaktadır (Baykul, 2000:89). Bu konu eğitimin tüm alanlarında olduğu gibi müzik eğitimi alanında da oldukça büyük bir öneme sahiptir. Yazar'a (2010:2) göre yapılan son araştırmalar göstermektedir ki, müzik eğitiminin her geçen gün geliştiği ve ölçmenin eğitim sisteminde oldukça önemli bir yere sahip olduğu bu süreçte daha güvenilir ve işlevsel bir ölçme için, kullanışlı ve sistematik, geçerliği ve güvenilirliği yüksek ölçme araçları kullanılması gerekliliği ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Bu çalışma ile müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek geliştirme çalışmalarının çok yönlü incelemesi yapılmış, saptanan ölçekler belirli kategorilere göre sistematik bir

şekilde analiz edilmiştir. Bu çalışmanın önemi müzik eğitimi kapsamında geliştirilen ölçekleri bir araya toplayan bir araştırma olması, benzer alanlarda çalışan araştırmacılara kaynak olabilecek bir çalışma olması olabilir. Çalışmanın bu bakımdan önemli ve katkı sağlayıcı nitelikte olduğu düşünülmektedir.

1.1. Problem Durumu

Ölçme basamağı eğitim sürecinin dikkatle ve ayrıntılı bir şekilde yürütülmesi gereken basamaklarından biridir. Bu nedenle eğitimin tüm alanlarında yapılan ve ölçme basamağının işlevselliğine katkı sağlayabilecek niteliklere sahip bilimsel çalışmaların yapılması, oldukça önemlidir. Alan yazın incelendiğinde, bazı eğitim alanlarında tarihsel olarak daha geçmiş zamana dayanan bir süreçte bu yönde çalışmalara rastlamak mümkündür. Ancak müzik eğitimi alanında son 10 yılda bu çalışmaların giderek arttığı gözlenmiştir. Bu tabloda hem müzik eğitimcilerinin hem de müzik araştırmacılarının konunun önemi üzerinde yoğunlaştığı düşünülebilir. Ancak geliştirilen ölçeklerin niceliği kadar niteliği yani içeriği de önem taşımaktadır. Bu ölçekler, müzik eğitiminin hangi boyutuna, hangi kitlesine, ne amaçla, ne şekilde, ne zamandan beri hizmet vermektedir? Bu soruların cevaplarının gelecek dönem araştırmacılarına alandaki boşlukları belirleme, yapılan çalışmalardan haberdar olma açısından bazı ipuçları sağlayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte ortaya çıkartılacak araştırma raporunun, yeni ve pratik bir kaynak niteliğinde olması planlanmaktadır. Buradan hareketle araştırmanın problem cümlesi; “Müzik Eğitimi Kapsamında Yapılan Ölçek Geliştirme Çalışmalarının Nitel ve Nicel Durumu Nedir? olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın genel problem cümlesine; aşağıda belirlenen alt problemlerle cevap aranmıştır.

1. Ölçeklerin yayın yılına göre dağılımı nedir?
2. Ölçeklerin geliştirme veya uyarlama çalışması olma dağılımı nedir?
3. Ölçeklerin yayın türüne göre dağılımı nedir?
4. Ölçeklerin geliştirildiği müzik eğitimi boyutuna göre dağılımı nedir?
5. Ölçeklerin geliştirildiği örneklem türüne göre dağılımı nedir?

6. Ölçeklerin madde sayısına göre dağılımı nedir?
7. Ölçeklerin ilk ve son hali arasındaki madde sayısı farkına göre dağılımı nedir?
8. Ölçeklerin ölçek geliştirilme aşaması örneklem sayısına göre dağılımı nedir?
9. Ölçeklerin ölçek boyut sayısına göre dağılımı nedir?
10. Ölçeklerin ölçüm türüne göre dağılımı nedir?
11. Ölçeklerin likert tipi ölçeklendirme derecesine göre dağılımı nedir?

1.2. Önem

Araştırma kapsamında yapılan literatür taramasında, bir çok ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmasına ulaşılmıştır. Yapılan kategorik incelemenin, müzik eğitimi için ileride yapılacak olan çalışmalara ışık tutması aynı zamanda literatürün değerlendirilmesinde ve araştırmacılara tarama konusunda kolaylık sağlaması bakımından yol gösterici olması beklenmektedir. Son olarak araştırmamızın, alandaki ihtiyacın belirlenmesi yönelik faydalı ve özgün bir çalışma olduğu düşünülmektedir.

1.3. Sınırlılıklar

Bu çalışma;

- Müzik eğitimi alanında 1997-2019 yılları arasında yapılan ölçek geliştirme çalışmaları
- Araştırmaların analizinde, araştırma öncesi uzman görüşü ve literatür taraması ile belirlenen kategorik değişkenler,
- Çalışma grubunun bakımından; Türkiye Ölçme Araçları Dizini (TOAD), Google Akademik, YÖK Tez Veri Merkezi ve Dergi Park' ta taranan 58 araştırma ile sınırlıdır.

BÖLÜM 2

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

Akçatepe' ye (2013) göre toplumların gelişmişlik düzeyini ortaya koyan önemli etkenlerden biri eğitim sistemidir. Tarih boyunca insanlar öğrenme arayışı içinde olup eğitim sistemlerini geliştirme ihtiyacı duymuşlardır. Geçmişten bu güne inceleme yapıldığında tarım toplumundan, sanayi toplumuna ve en nihayetinde bilgi toplumuna ulaşma aşamaları, eğitim olgusunda sürekli daha ileri gitme isteğini ortaya koymaktadır. Bugün gelinen nokta incelenecek olursa, bilgi toplumunun ileri seviyeye taşınması ve bunun için gerekli olan nitelikli eğitimin önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Eğitim kavramını tanımlamak için her düşünürün kendine göre farklı bir bakış açısı vardır. Yapılan birçok tanımla beraber eğitim özünde bilgili, ahlaklı ve erdemli bireyler yetiştirme süreci ile ilişkilendirilebilir.

Eğitim ile ilgili pek çok tanım yapılmıştır;

Ertürk'e (1994) göre eğitim; "Bireyin doğumundan ölümüne kadar, yaşamının her alanında kendi yaşantısı yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir." Başaran'a (1994: 25) göre "Eğitim, geçmiş kuşakların edindikleri bilgi, beceri, birikim ve tecrübelerini, kısa sürede ve düzenli bir şekilde bireye kazandırmayı hedefleyerek, istenilen özellikleri öğrenme yoluyla kazandırmaya çalışır." Konakcı 'ya (2010: 10) göre ise "Farklı görüşlerdeki eğitimcilerce ortaya konmuş çok çeşitli eğitim tanımları olmakla beraber, bu tanımların üç ortak noktası vardır. Bu ortak noktalardan birincisi, eğitimin bir süreç olduğu, ikincisi eğitimin bireyde davranış değişikliği meydana getirmeyi amaçladığı, üçüncüsü ise bireyde davranış değişikliğinin kendi yaşantısı yolu ile meydana geleceği" şeklindedir.

Eğitim toplumsal bir srectir. İnsan ve toplum eğitimin temel taşını oluşturur. "Sosyolojik açıdan eğitim, bireyin içinde yaşadığı toplumda yeteneğini, tutumlarını ve olumlu yöndeki diğer davranış biçimlerini geliştirdiği bir süreçler toplamıdır. Başka bir tanıma göre de eğitim, bireyin toplumsallaşması ve ferd gelişimini - ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda - en yüksek düzeye çıkarması için düzenlemiş, kontrollü bir çevredeki toplumsal srectir (Ergün, 1994:2)." Varış' a (1978: 35) göre eğitim, kişinin toplumsal yeteneklerinin ve kişisel gelişmesinin sağlanması için, seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir srectir (Aktaran: Hesapoğlu, 2011:43).

Senemoğlu' na (2004: 24) göre eğitim sürecinde bazı davranışların kazanımı, bireyden bireye farklılık göstermektedir. Bu nedenle, uygun eğitim yapabilmenin yolu, öğretmenin de kendi ğretim strateji ve tekniklerini oluşturabileceği, teknolojinin aktif bir Şekilde kullanıldığı, öğrencilere bilgilerini kontrol etme fırsatı verecek öğrenme yaşantılarının sunulmasıdır.

Tüm ğretmenler ğrencilerinin; verilen bilgiyi alıp almadığını, ne öğrendiğini ya da öğrenemediğini bilmek, gelişim süreçlerini takip etmek ister. Bunun için ise öğrencinin iyi bir değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir. Atılđan, Kan ve Doğan' a (2007) göre Eğitim; girdi, süreç, çıktı ve kontrol öğelerini barındıran bir sistem olarak düşünüldüğünde, bu sürecin sonunda istenilen davranışın hangi oranda gerçekleştiğini belirleme, öğrenme güçlüklerini saptama, eğitim programlarının, yöntem ve tekniklerin etkililiğini belirleme, öğrencileri yönlendirme ve benzer amaçla yapılan işlemlerin tamamı için ölçmeye ihtiyaç duyulmaktadır.

2.2. Eğitimde lme

Günlük yaşamımızın her aşamasında lme işlemi ile i içe yaşamaktayız. Erkuş'a (2006:4) göre aldığımız tüm kararlarda, dediğimiz her faturada, ev ya da araba satın alırken, Őehir değiştirirken lme işlemini kullanırız. lme kavramı sanattan spora, sinemadan edebiyata, ekonomiden iktisata kadar hemen her alanda karşımıza çıkmaktadır. Bilimin gelişmesinde ölçmenin katkıları büyüktür. Ölçmenin bilime girmesiyle birlikte, bilim gelmesi gereken noktaya ulaşmış ve etkiyeyici bir hızla ilerlemiştir. Bir bilim alanına lme ne kadar erken girmişse o bilim alanı diğerlerine oranla daha hızlı ve daha önce gelişmiştir.

Ölçme, Tekin'e (2004) göre bir betimleme işlemidir. Özetle ölçme; belli bir nesnenin, belli bir özelliğe sahip olup olmadığının, sahipse sahip oluş oranının gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembolleriyle ifade edilmesidir (Aktaran: Karadüz, 2009:193).

Baykul' a (2000: 89) göre eğitim gereksinimlerinin saptanması, öğrenme-öğretme sürecinde oluşan eksikliklerin belirlenmesi, öğrencilerin kazanımlara ulaşma düzeylerinin belirlenmesi gibi birçok amaçla eğitimde ölçmeden faydalanılır. Ölçme; aynı zamanda bir eğitim programıdır şeklinde ifade edilebilir. Eğitim programının dayanıklılığını belirleme, öğrencilere hangi alanda daha başarılı olabileceklerini gösterme, öğrenme güçlüklerini tespit etme, öğretim sürecinde kullanılacak metotların etkililik derecesini ve öğrenci başarısını saptama, ölçme ve değerlendirme ögesinin iyi işleyip işlemediğini görme gibi amaçlarla yapılan değerlendirmelerin hepsi ölçme işlemi ve sonuçlarına dayanır. Turgut' a (1997) göre eğitimde ölçmenin önemi, verilecek kararlara bir destek sağlamasından gelir. Hassas ölçme araçları geliştirildikçe eğitimle ilgili yapılacak ölçmeler daha objektif hale getirilebilir.

Günümüzde ölçme yöntemi kullanılmayan bir bilim dalının olmadığı, nitelikli ölçme araçlarının bilim dallarındaki ilerlemeyi arttırdığı ve duyarlı ölçme yapan bilimlere daha fazla güven olduğu bilinmektedir (Turgut ve Baykul, 1992). “Performans ölçme araçları, öğretmenin ölçme hedeflerini ortaya koyarak öğretim yöntemine katkıda bulunmakta ve dolayısıyla eğitime olumlu katkı sağlamaktadır (Popham, 1998:177).”

Ekici' ye (2012:558) göre eğitim alanında yapılan çalışmalarda; daha iyi eğitim nasıl yapılır, başarı nasıl artırılır, başarısızlığın nedenleri nelerdir, bu nedenler nasıl ortadan kaldırılır sorularına cevap aranarak eğitimde niceliği ve niteliği iyileştirilmenin yolları aranmaktadır. Eğitimde oluşturduğu güven ve kullanışlılığı sebebiyle son yıllarda yapılan çalışmalar incelendiğinde ölçek geliştirme çalışmalarının giderek artmış olduğu gözlenmektedir. Ancak kuşkusuz ki sayı bakımından önemli olduğu kadar ölçeklerin niteliği de önemli bir husustur.

Çağlar'a göre (1983) vasıflı bir ölçme aracı altı özelliğe sahip olmalıdır.

“1-Geçerlik: Bir testin geçerliği, ölçmek istenilen alanın, konunun bütün özelliğini ölçebilecek şekilde olmasıdır.

2-Güvenirlik: Bir testin ölçtüğü alan ya da konuyu, her zaman aynı hassasiyetle ölçmesidir.

3-Nesnellik: Bir testin nerede, ne zaman ve kim tarafından kullanıldığına bakılmaksızın sonuçların değişmemesi durumudur.

4-Kullanışlılık: Testin kolayca uygulanabilmesidir.

5- Örnekleyicilik: Testin uygulandığı alanın tümünü kapsayacak bir örnekleme sahip olması durumudur.

6-Ayrırtedicilik: Testin uygulandığı grubu en iyi, iyi, orta ve zayıf kategorilerinde ayırt edici niteliğe sahip olmasıdır (Akt: Tufan, 1997:4; Dalkıran, 2008:118).”

Ergin’ e (1995:1) göre ise bir ölçeğin standart bir ölçme aracı olabilmesi için “güvenirlik”, “geçerlik” ve “kullanışlılık” olarak nitelendirilen üç özelliğe sahip olması istenir. “Bir ölçme aracı, her şeyden önce ölçülecek özelliği tam ve doğru olarak ölçmeli, başka bir özellikle karıştırmadan ölçmelidir: ölçeğin bu niteliğine geçerlik denir. Geçerlik, testin kullanılış amacına uygun hizmet etme derecesini belirler. Bir ölçme aracı ölçtüğü özelliği tutarlı olarak ölçebilmelidir. Aynı şartlar altında tekrarlandığında aynı sonuçları verebilmelidir. Bu ise güvenilirlik olarak adlandırılır.” Bir ölçümün güvenilirliği, ne kadar hatasız olduğunun göstergesidir ve ölçüm aracının zaman ve değişik maddeler karşısında tutarlı bir ölçüm yaptığını belirtir. Bir ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı özelliği, başka herhangi bir özellikle karıştırmadan, doğru ve tam olarak ölçülmelidir.

Eğitim programlarının vazgeçilmez ve tamamlayıcı bir ögesi olan ölçme, eğitim sisteminde yer alan diğer tüm dersler gibi, müzik eğitimi alanında da performans, müziksel yetenek, hedef davranış ve beceri ölçme açısından oldukça önemlidir.

2.2. Müzik Eğitimi

Müziğin insan hayatındaki yeri oldukça geniş bir alana yayılmaktadır. Müzik kişinin yaratıcı düşünme becerilerinin gelişmesinde, sosyalleşmesinde, çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurmasında, ortaklaşa çalışabilme yeteneğinin gelişmesinde büyük önem taşımaktadır. Bireyin yetişme sürecinde müzikle ilgili davranışlar geliştirmek ve kazandırmak için müzik eğitiminden faydalanılır. Müzik eğitimi ile bireylerin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlarında istendik yönde müziksel davranış değişikliği

oluşturulmaya çalışılır. Kazandırılmaya çalışılan davranışlar, ancak planlı ve programlı bir eğitim süreci ile mümkün kılınır.

“Müzik eğitimi temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir (Uçan, 1997.14).” “Müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür (Uçan, 1997:10). ” Aksu’ya (2010) göre müzik eğitimi; bir toplumun eğitim yoluyla bireylere kazandırmak istediği özel ve genel hedeflere hizmet eden bir eğitim disiplini. Doğası gereği müzik; bireyin fiziksel, ruhsal ve estetik gelişimine hızlı ve doğrudan etki eder ve bu etkileşim sonucunda ise bireye oldukça olumlu izler kazandırır. Say’ a (2007) göre Müzik, insanın duygu ve düşüncelerini seslerle ifade etme olanağı veren bir dildir. Sesler aracılığıyla ifade edilmesi bakımından müzik, dolaylı, soyut bir ifade biçimidir. Müziğin dili bize, bir müzik eserinde yer alan duygu ve düşünceleri, sevinci, hüznü, acıyı, yalvarışı, aşkı, insanoglunun nice duygularını anlatır.

Müzik yaşamımızda yüzyıllardır önemli ve faydalı bir eğitim aracı, eğitim alanı ve eğitim yöntemi olmuştur. Bir eğitim aracı olarak müzik:

- Okul ve toplum çevresinde katileti yaşam için katkıda bulunur,
- Öğrencilerin gelecek için hazırlanmalarında yardımcı olur,
- Öğrenciler için bir hobidir,
- Daha çok çalışmaya yönelterek günü yaşanabilir ve keyifli yapar,
- Düşünme becerilerini ilerletmede üst seviye davranışlar içerir,
- Hayal etmeye ve yaratmaya yol gösterir,
- Deneyim ve yaratıcılığa katkıda bulunur,
- Yaşamı zenginleştirir, geçmiş ve şimdiki kültürel zenginlikleri anlamayı sağlar,
- Duyarlılığı geliştirir,

- Ekip çalışması ve uyumu teşvik eder,
- Çalgı çalma yoluyla büyük ve küçük kasların uyumlu çalışmasına yani psiko-motor becerilerinin gelişmesine fayda sağlar,
- Yaratıcılık ve bireyselliği geliştirir,
- Disiplinli ve sistemli çalışmaya yönlendirir,
- Eşsiz ve farklı öğrenme modelleri sağlar,
- Diğer zeka alanlarını geliştirir,
- İnsanlar için dışavurumsal bir terapidir,
- Okul programlarında ve diğer alanlarda zorluk çeken öğrencileri özgüven ve motivasyon ile başarıya hazırlar,
- Benlik değerine katkıda bulunur (Kocabaş 2003, Aktaran: Karan, 2011).

Konakcı (2010) müziği, duygu ve düşüncelerimizi sesler aracılığı ile ifade etme sanatı olarak belirtmiştir. Geçmişten günümüze kadar birçok toplumda, insanların birbirleri ile etkileşim kurma, yaşanan olayları açığa kavuşturma, duygularını belirtme, müzik yoluyla hastalıkları tedavi etme ve yine müzik aracılığı ile eğitimi etkili kılma gibi birçok durum için müzikten faydalanılmıştır. Müziğin bir sanat dalı olmasının yanı sıra müzik çeşitli eğitsel etkinlikleri de içine alan bir eğitim alanıdır. Müzik eğitimi, çok boyutlu bir eğitim dalı olarak eğitim sistemi içerisinde yerini almaktadır. Parasız'a (2001) göre Müzik eğitimi bireylere, sürekli karşılaştığı müziksel çevresi ile doğru, sağlıklı ve etkili şekilde iletişim kurabilmelerini, üretim, , kullanım ve tüketime doğrudan ya da dolaylı olarak katılabilmelerini ve gereken davranış şekillerinin kazandırılmasını hedef almalıdır.

Müzik eğitimi, bireylere olan birçok katkısının yanı sıra çağdaş bir toplum olabilme, sosyal hayata yön verebilme gibi toplumu ilgilendiren durumlar için önemli bir yer tutmaktadır. Bu açıdan bakıldığında güzel sanatların bir kolu olmakla beraber, toplumun ve sosyal hayatın vazgeçilmezi ve birçok diplini içinde barındıran bir kavram olduğu gözlenmektedir.

Müzik eğitimi, kapsamı açısından davranışsal ve içeriksel olarak ikiye ayrılır. Müzik eğitimi “davranışsal açısından” değerlendirildiğinde;

- “Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
- Şarkı söyleme eğitimi
- Çalgı çalma eğitimi
- Müzik dinleme eğitimi
- Müziksel yaratma eğitimi
- Müziksel bilgilenme eğitimi
- Müziksel beğeni geliştirme eğitimi
- Müziksel kişilik kazanma eğitimi
- Müziksel duyarlılığı artırma eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
- Müzikten yararlanma eğitimlerini kapsamaktadır

“İçeriksel açıdan” değerlendirildiğinde ise

- Müziksel işitme
- Ses eğitimi
- Çalgı eğitimi
- Müziksel devinim ve ritim (tartım) eğitim
- Müzik bilgisi eğitimi
- Yaratıcılık eğitimi
- Beğeni eğitimi

- Müziksel kişilik eğitimi
- Müziksel duyarlık eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşim eğitimi
- Müziksel kullanım ve yararlanım eğitimlerini kapsamaktadır (Uçan, 1997:14-15).

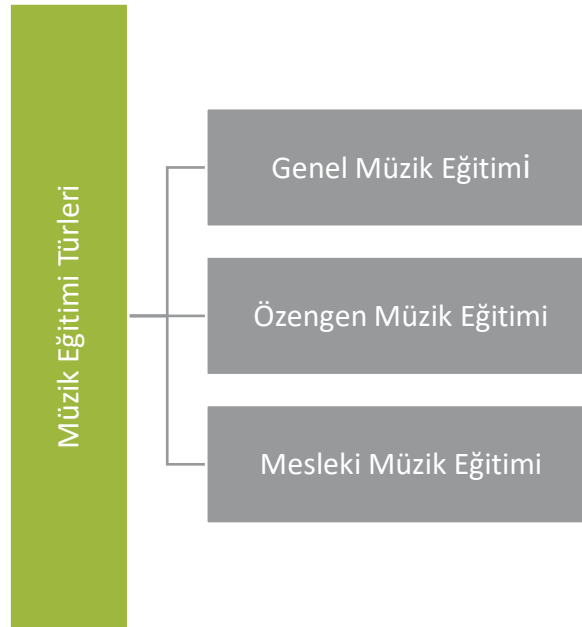
Konakcı (2010:17)' ya göre müzik eğitimini hem davranışsal hem de içeriksel olarak kapsamında alan eğitim etkinlikleri sistemli, planlı ve programlı bir şekilde gerçekleştirilerek müzisyen bireyler yetiştirilir. Bu eğitim etkinliklerin her biri müzik eğitiminin bir boyutu şeklinde de nitelendirilebilir. Bahsedilen tüm bu boyutlar birbirini tamamlar. Genel bir bakış açısıyla müziğin her boyutu başka bir boyutunu geliştirici özellik taşımaktadır. Müzik eğitiminin amaçları kapsamında, müzik bütün boyutları ile ilişkilendirilerek öğretildiği takdirde işlevsel niteliği önem kazanmaktadır. Müzik eğitiminin boyutları; müziksel işitme eğitimi, ses eğitimi, müzik beğenisi eğitimi, yaratıcılık eğitimi ve çalgı çalma eğitimi olarak ele alınmaktadır (Özmenteş, 2005:93). Bunun yanı sıra teknolojinin ilerlemesi ve ülkemizde bazı kurumlarda müzik teknolojileri fakültesinin açılmasıyla birlikte müzik teknolojilerinin müzik eğitiminin bir boyutu olarak ilgi çektiği düşünülmektedir.

Müzik eğitimi, ses, müziksel algılama (işitme, duyma), çalgı, müziksel beğeni eğitimi, genel müzik bilgisi, müziksel yaratıcılık eğitimi ve çoğaltabileceğimiz daha pek çok alanlarda etkinlik gösterir. Bu açıdan bakıldığında müziksel yaratıcılık, müziksel yorum ve müziksel icra boyutlarını tamamen kapsayan çalgı eğitimi, müzik eğitimi içinde büyük önem taşımaktadır (Ceylan, 2010:7). Müzik eğitiminin boyutları içerisinde yer alan ve önemli bir yer tutan çalgı eğitimi eğitimin bilişsel ve psiko-motor(devinışsel) alanı oluşturup mesleğin gerektirdiği bilimsel performansa dayalı eğitim sürecidir. Çalgı eğitiminde öğrenciden beklenen, çalgıyı etkili bir biçimde kullanabilmesi ve bu becerisini geliştirmesidir. Öğrenci çalgı eğitimi yoluyla bilgi, beceri ve yeteneklerini ortaya koyar. Çalgı eğitiminin kazandırılması istenilen davranışların müzik eğitimine paralel olması ve kazanılan davranışlara dayalı performansın süreklilik göstermesi gerekmektedir. Bu nedenle çalgı eğitimi, müzik eğitiminin amaçlarına ulaşmada, pozitif rol oynayan en önemli faktördür (Yayla, 2000:3).

Müzik eğitiminin ve bunun yanında alınan çalgı eğitiminin çocuklar üzerinde bir çok konuda olumlu yönde fayda sağladığı görülmektedir. Bunları dört maddeyle sıralayabiliriz

2.2.1. Müzik Eğitiminin Üç Ana Türü

Şekil 2.2' ye bakıldığında müzik eğitimi türlerinin üç alt başlıktan oluştuğu görülmektedir. Uçan'a (2005:30) göre ülkemizde müzik eğitimi; mesleki (profesyonel) müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve genel müzik eğitimi olmak üzere üç alana ayrılmıştır.

Şekil 2.2.: Müzik Eğitimi Türleri

2.2.1.1. Genel Müzik Eğitimi

Bireylerin okul öncesi dönemde başlayıp üniversite öğrenimine kadar zorunlu olarak süregelen eğitimidir. Bu eğitim süreci içerisinde temel bilgi, beceri ve tutum genel müzik eğitimi dahilindedir. Genel müzik eğitimde amaç toplumun asgari düzeyde müzik kültürünü ve beğenisini oluşturmaktır. Aynı zamanda öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini fark ederek kendilerini geliştirmelerini sağlayacak önemli bir fırsattır.

Uçan'a (1997) göre Günümüz genel müzik eğitiminde, müziğin daha bilinçli, bilgili, anlaşılır, duyarlı bir yaklaşımla aynı zamanda beğenerek ve zevk alarak üreten ve ya tüketen toplumlar yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Bununla beraber topluma

müzik kültürü kazandırılarak iyi ya da kötü sanatsal faaliyetleri ayırt edebilme yeteneği verilir.

Okullarda okutulmakta olan müzik öğretim programı, genel amaçlar ve temel ilkerler doğrultusunda şu amaçlara hizmet etmektedir (MEB, 2018: 8);

- Müzik ile yolu ile çocukların estetik yönünü geliştirmek,
- Çocukların duygularını, deneyim ve düşüncelerini müzik ile ifade etmeleri için imkan sağlamak,
- Çocukların yeteneklerini ve yaratıcı düşünme becerilerinin müzik yoluyla geliştirilmesini sağlamak,
- Çocukların kendi kültürümüz ve farklı kültürlerdeki müzik türlerini tanımasını ve bu farklılıkların kültürlere özgü birer zenginlik olarak algılamasını sağlamak,
- Çocukların bölgeye özgü ve yerel müzik kültürlerini fark etmesini ve tanımasını sağlamak,
- Müziksel etkinlikler ile çocukların zihinsel becerilerinin gelişimine katkıda bulunmak,
- Çocukların toplumsal ve bireysel ilişkilerini geliştirmek için müziği kullanmak,
- Müzik ile ilgili etkinliklerde öğrencilerin bilişim teknolojilerinden faydalanmalarını sağlamak,
- Farklı türlerde nitelikli şarkı söyleme ve dinleme etkinliklerine, çocukların hem toplu hem bireysel olarak katılımını sağlamak,
- Çocukların müziksel bilgi ve algılarının farklı açılardan gelişmesine katkıda bulunmak,
- Çocukların istiklal marşımız olmak üzere diğer tüm marşlarımızı da özüne uygun, coşkulu ve yürekten seslendirmelerini sağlamak,
- Çocukların sevgi, sorumluluk, paylaşımlarını müzik ile kazanmalarını sağlamak,
- Çocukların; millî birlik ve beraberliğimizi pekiştiren, dünya ile bütünleşmemizi teshil eden müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,

- Çocukların, Atatürk'ün ve Türk müziğine vermiş olduğu önemi anlamaları ve Türk müziğinin gelişmesi ve ilerlesi için yapmış olduğu çalışmaları fark etmelerini sağlamak.

Müzik öğretim programının; sürekli geliştirilebilir, dönüşüme ve yeniliklere açık, katılımcı ve uygulanabilir bir anlayışa sahip olduğu vurgulanmıştır. Müzik dersi için aşağıda belirtilen becerilerin öğrencilere kazandırılması amaçlanmıştır (MEB, 2018: 8);

- Müziği tanıyabilme,
- Müzik- beden uyumunu sağlayabilme
- Müziği bireysel veya toplu yapabilme
- Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
- Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme
- Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme
- Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
- Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
- Dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme
- Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
- Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
- Müzik teknolojilerini kullanabilme
- Etkin müzik üreticisi olabilme

2.2.1.2 Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi, bireyin kişisel zevk ve isteklerinden yola çıkarak kazandırmayı amaçladığı müziksel davranışlardır. Bireyin istekli olması yetenekli olmasından çok daha önemlidir ve yapılan eğitimin hiçbir zorunluluğu yoktur. Özengen

müzik eğitiminin, yaygın eğitimle (resmi, özel ve gönüllü kuruluşların düzenlediği kurs, konser, yarışma vb.) sürdürülen kısmı oldukça yaygındır (Özyörük, 2006:5).

“Özengen müzik eğitiminde, daha çok, müziği izleyip dinleyerek tüketen ya da kullanan kitleler yerine, müziği herhangi bir parasal ya da maddi karşılık beklemezsiniz, yalnızca zevk ve doyum sağlamak için yaparak yaşayan ve bunu adeta kendisi için bir yaşam tarzına dönüştüren müzikseverler ve amatör müzikçiler yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Müziksel öğrenmenin son derece kalıcı olduğu bu tür uygulamalarda, özengen(özenmen) bireyin ilgisi, isteği ve yatkınlığı ve yeteneği doğrultusunda ve ölçüsünde gelişerek etkin katılımında bulunması ve doyum sağlaması esastır (Uçan, 1997:32). ”

2.2.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanında belli düzeyde yetenek sahibi ve bu alana ilgi duyan bireylerin mesleki olarak bu işi yapmak istemeleri sonucu aldıkları eğitimdir. Mesleki müzik eğitimi örgün eğitim kurumlarında verilmektedir. Bu eğitim ile bireye müziksel davranış ve birikim kazandırmak amaçlanmıştır.

“Mesleki müzik eğitiminde müziği bizzat yaparak yaşamının ötesinde onu bilgili, bilinçli, düzenli- planlı- yöntemli, kurallı ve yeterli olarak yaratan seslendiren-yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci ve teknoloji yetiştirmeye yönelik bir strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin ilgisi- isteği, yatkınlığı- yeteneği doğrultusunda ve ölçüsünde gelişip etkin katılım ve doyum sağlaması değil onun ötesinde dalın, işin yada mesleğin gerektirdiği biçim, kapsam ve düzeyde uğraşmanca (profesyonelce) hazırlanması, biçimlenmesi, uzmanlaşması, gelişmesi ve yetkinleşmesi esastır (Uçan, 2005:33)”.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlar; Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri (GSSL) bünyesinde bulunan müzik eğitimi bölümleri, Güzel Sanatlar Fakültelerinin bünyesinde yer alan Müzik Bilimleri Bölümleri, Eğitim Fakültelerinin bünyesinde yer alan müzik öğretmenliği bölümü, konservatuvarlar, Milli Savunma Üniversitesi Bando Astsubay Meslek Yüksekokulu ve Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri şeklinde sıralanabilir.

Müzik eğitimi sürecinde tüm bu kurumların ortak olarak kullandıkları; müziksel yeteneğin, hedef davranışın, becerinin ve performansın ölçülebilmesi için eğitimin tamamlayıcısı ölçme aracı olan ölçekler kullanılır. Dalkıran'a (2006) göre müziksel performansın sistematik olarak ölçülmesinin en önemli neden biri öğrencinin gelişimini takip edebilmektir. Öğrencilerin müziksel gelişimi sık sık tespit edilmeli en uygun materyal, içerik ve zorluk seviyesi belirlenmelidir. Müziksel performansa dayalı öğretimin ve bu öğretim sürecinin sınanmasının objektif bir temele dayandırılması gerekmektedir. Yazar'a (2010) göre müzik eğitiminde müziksel yeteneğin boyutlarını ölçmek üzere ölçeklere ihtiyaç duyulmuştur. Bireylerin performansının bu ölçeklerle değerlendirilmesi sonucu eğitmcilerin daha nesnel veriler elde etmesi sağlanmıştır. Kullanılan bu ölçekler öğrenciye rehberlik ederek öğrencinin gelişimini takip etme bakımından oldukça önemlidir.

Müzik eğitiminde ölçme aracının önemli bir özelliği performansı doğru ölçmesidir. Performans ölçme işlemi şeffaf ve objektif olmalıdır. Öğrencinin performansını doğru biçimde ölçen bir ölçek, öğrenciye başarısız olduğu noktaları net bir şekilde göstermektedir. Kendi gelişimini veya eksik noktalarını gören öğrencinin değerlendirilmesi, performansa yansıyan olumlu etkiler sebebiyle verimli olacaktır.

2.3. İlgili Literatür Çalışmaları

Soycan ve Babacan (2015) "Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma İle İlgili Geliştirilmiş Ölçme Araçlarının İncelenmesi: İçerik Analizi Çalışması" adlı makalesinde MİOY alanında geliştirilmiş olan ölçme araçlarının kategorik olarak incelenmesi amaçlamıştır. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır ve veriler içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Çalışmada kaynakları belirlemek amacıyla, literatür taraması yapılmış; araştırma konusuyla ilgili yalnızca yurtiçi çalışmalardan oluşan 22 çalışma araştırmanın kapsamına dahil edilmiştir. Araştırmada, MİOY alanında geliştirilmiş olan ölçme araçları yayın yılı, yayın türü, örneklem grubu, soru şekli, içeriği ve geçerlik-güvenirliliği kategorilerinde incelenmiş tüm kategorilere ilişkin dağılım tablolaştırılarak incelenmiştir ve betimlenmiştir. . Araştırma sonucuna göre; ilk geliştirilen ölçeğin 1995 yılında olduğu ve 2007 (%22.7) ve 2012 (%22.7) yıllarında çalışma sayısının en yüksek seviyeye çıktığı, geliştirilen ölçme araçlarının en fazla %77.3'ü doktora tezi olarak yayımlandığı, ölçme araçlarının soru şekillerinin %54.5'ini

çoktan seçmeli maddelerin oluşturduğu, MİOY dersine yönelik geliştirilmiş olan 22 ölçme aracının %63.6'sının test olduğu görülmüştür.

Delice ve Ergene (2015) “Ölçek Geliştirme Ve Uyarlama Çalışmalarının İncelenmesi: Matematik Eğitimi Makaleleri Örneği” adlı makalesinde Türkiye’de hakemli dergilerde matematik eğitimi alanında 2005-2014 yılları arasında yayınlanan ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarının sahip olduğu örneklem büyüklüğü, madde sayısı, Cronbach Alpha katsayısı değerlerinin ve ölçek geliştirme ve uyarlama aşamalarının özyapısal özelliklerini incelemeyi amaçlamıştır. Verileri çeşitliliğini sağlama amaçlı nitel araştırma yöntemiyle geliştirilen bu araştırma yorumlayıcı yaklaşımla ele alınmıştır. 54 dergi incelenmiş 24’ünde 35 ölçek geliştirme, 18 ölçek uyarlama çalışmalarının mevcut olduğu görülmüştür.

Çüm ve Koç (2013) “Türkiye’ de Psikoloji ve Eğitim Bilimleri Dergilerinde Yayınlanan Ölçek Geliştirme ve Uyarlama Çalışmalarının İncelenmesi” adlı makalenin amacı; psikoloji ve eğitim bilimleri dergilerinde yayımlanmış olan ölçek geliştirme çalışmalarını, ölçek geliştirme basamakları ve ilkeleri açısından; uyarlama çalışmalarını ise ölçek uyarlama basamakları ve ilkeleri bakımından incelemektir. Bu araştırma nitel araştırmalar kapsamına dahil edilmiş bir doküman incelemesi çalışmasıdır. Bu araştırmanın evrenini TÜBİTAK Ulakbim Ulusal Veri Tabanları’nda yer alan, toplam 121 (psikoloji kategorisinde 15, eğitim bilimleri kategorisinde 106) ölçek geliştirme ve uyarlama çalışması oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, 2005-2013 yılları arasında yayımlanmış 50 makale (29’u ölçek geliştirme, 21’i ise ölçek uyarlama) oluşturmuş ve tabakalı seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilmiştir.

Öztürk, Eroğlu ve Kelecioğlu (2015) “Eğitim Alanında Yapılan Ölçek Uyarlama Makalelerinin İncelenmesi” adlı makalenin amacı; eğitim alanında yapılmış olan ölçek uyarlama makalelerinin belirli ölçütler çerçevesinde incelenmesidir. Araştırmaya dahil edilen SSCI ve ULAKBİM’de indekslenen ve 2005-2014 yıllarında 10 dergide yayımlanan toplam makale sayısı 108’dir. İncelenen makalelerde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Sonuçlara göre; çalışma kapsamına alınan ölçek uyarlama çalışmalarının, ölçülen yapının kurumsal temellerinin tanıtıldığı ve ölçme aracının amacının belirtildiği görülmüştür. Dilsel eşdeğerlik çalışmalarında çoğunlukla geri çeviri metodu tercih edilmiş olup çevrilen hedef form çoğunlukla yalnızca hedef gruba tatbik edilmiştir.

Güvendir ve Özkan (2015) “Türkiye’deki Eğitim Alanında Yayımlanan Bilimsel Dergilerde Ölçek Geliştirme ve Uyarlama Konulu Makalelerin İncelenmesi” adlı çalışmada ölçek geliştirme ve uyarlama sürecinde kullanılan basamakların belirlenmesi amacıyla Türkiye’de ölçek geliştirme ve uyarlama konularında 2006-2014 yılları arasında yayımlanmış makaleler içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Arastırmda ölçüt örnekleme kullanılarak SSCI dizininde Türkiye’de eğitim alanında yayımlanan Eğitim ve Bilim Dergisi, Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisinde 2006-2014 yılları arasında online olarak tam metinlerine erişilebilen ölçek geliştirme ve uyarlama konulu makaleler seçilmiştir. Bu araştırma ile ölçek geliştirme ve uyarlama konulu makalelerde geliştirme ve uyarlama sürecinde izlenen basamaklar incelenmiş, makalelerdeki benzerlikler ve farklılık ortaya konmuştur.

BÖLÜM 3

3.YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ve genel problemine yanıt bulmada izlenen yol; araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması, verilerin analizi alt başlıklarında tanımlanmaya çalışılmıştır.

3.1 Araştırma Modeli

Araştırmada, inceleme altına alınacak olan ölçek geliştirme ve dilsel eş değerlik uyum çalışmalarının derinlemesine betimlenebilmesi, var olan durumun ayrıntılı bir şekilde yorumlanabilmesi ve bu yorumlara dayalı olarak daha kapsamlı öneriler getirebilmesi amacıyla betimsel tarama modeli kullanılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2014:77)”.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu amaçsal örnekleme stratejilerinden biri olan ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Buna göre çalışma grubu, Türkiye Ölçme Araçları Dizini (TOAD), Google Akademik, YÖK Tez Veri Merkezi ve Dergi Park'ta taranan müzik eğitimi ve ölçek geliştirme , dilsel eş değerlik uyum çalışması kapsamına giren 58 araştırmadan oluşmaktadır.

3.3 Verilerin Toplanması

Araştırma , verilerin döküman inceleme yöntemi ile toplandığı bir çalışmadır. Araştırmada yurt içi literatür taraması yapılmış ve müzik eğitimi kapsamında yapılan 58 ölçek geliştirme ve dilsel eş değerlik uyum çalışmasına ulaşılmıştır. Aynı araştırmacıya ait birden fazla çalışmada, farklı ölçme aracına rastlanmıştır. İncelenen 58 araştırmada yer alan ortak kategoriler belirlenmiş, 11 farklı (yayın yılı, geliştirme-uyarlama olma durumu, yayın türü, müzik eğitiminin boyutu, ölçeğin kapsadığı örneklem türü, madde sayısı, ilk ve son hali arasındaki madde sayısı farkı, örneklem sayısı, ölçek boyut sayısı, ölçeğin ölçüm türü, ölçeğin likert tipi ölçeklendirme derecesi) kategorilerinin yüzde dağılımları tablolaştırılarak incelenmiştir.

3.4 Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında ele alınacak olan 58 ölçeğin incelenmesi sırasında, nitel araştırma yöntemlerinde sıklıkla tercih edilen “içerik analizi yöntemi” kullanılmıştır. Silverman’ a (2001) göre “İçerik analizi ağırlıklı olarak yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde tümden gelimci bir yol takip edilmelidir. Bu analiz modelinde, araştırmacı öncelikli olarak, araştırma konusu ile ilgili kategoriler belirlemekte ve geliştirmektedir. Araştırmacı daha sonra incelemiş olduğu veriler doğrultusunda, bu kategoriler içerisine giren, kelime, cümle ya da görselleri saymaktadır. Kategori belirleme/geliştirme aşamasında araştırmacı dikkatli olmalı ve aynı metin üzerinden benzer bir araştırma yürütmeyi planlayan başka araştırmacıların da aynı sonuçlara ulaşabilecekleri türden kategoriler geliştirmelidir (Aktaran: Özkan, 2016:13)”. Kategorilere göre ayrıştırılan veriler yüzde frekans değerleri alınarak tablolaştırılmış ve betimsel bir şekilde yorumlanmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın genel problemine yanıt bulabilmek için belirlenen alt problemlere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiş, araştırma bulguları, problem durumunda verilen sıraya uygun olarak aktarılmıştır.

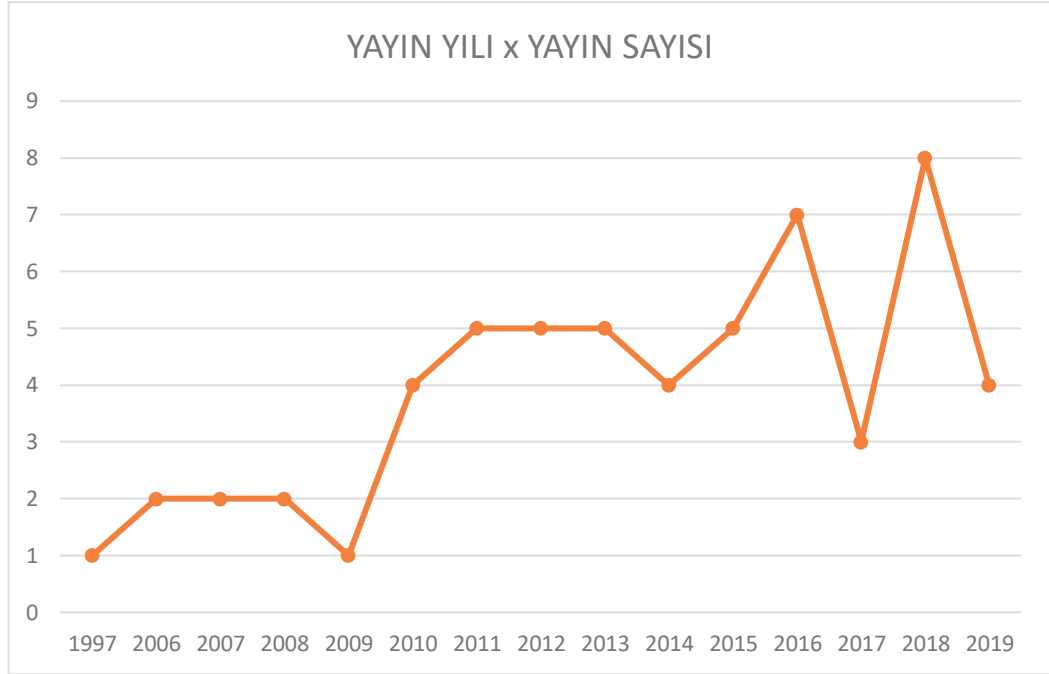
4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 1.alt probleminde araştırmaya dahil edilen ölçek geliştirme çalışmalarının yayın yılı sorulmaktadır. 1. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.1 ve Şekil 4.1’de gösterilmektedir.

Tablo 4.1: Ölçeklerin Çalışma Yılına Göre Dağılımı

YILLAR	f	%
2018	8	13,79
2016	7	12,07
2011	5	8,62
2012	5	8,62
2013	5	8,62
2015	5	8,62
2010	4	6,9
2014	4	6,9
2019	4	6,9
2017	3	5,17
2006	2	3,45
2007	2	3,45
2008	2	3,45
1997	1	1,72
2009	1	1,72
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.1 incelendiğinde müzik eğitimi kapsamında ölçek geliştirme çalışmalarının 1997 ve 2019 yılları arasında yapıldığı görülmektedir. Ölçeklerin en fazla geliştirildiği yıllar; 2018 (13,76) ve 2016 (%12,07) yılları olarak belirlenmiştir. Çalışmaların %13,79' u 2018' de, %12,07' si 2016' da, %8,62' si 2011, 2012, 2013, 2015' te, , %6,9' u 2010, 2014, 2019' da, %5,17' si 2017' de, %3,45'i 2006, 2007, 2008' de, %1,72' si ise 1997 ve 2009' da yapılmıştır. Müzik eğitimi alanında yapılan ölçek geliştirme çalışmalarının 1997 yılından başlayarak düzensiz bir seyir izlediği görülse de 2010 yılından itibaren bu sayının 2 katına kadar arttığı görülmektedir.

Şekil 4.1: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Yayın Yılına Göre Dağılımı

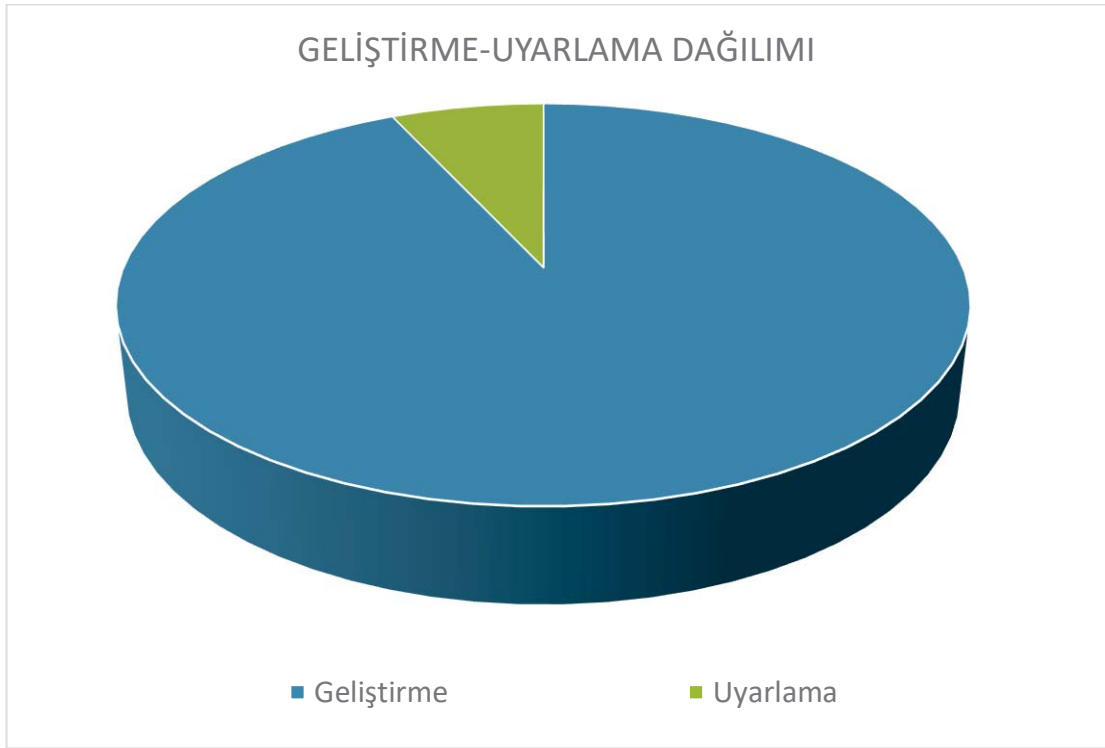
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu araştırma sorusunda araştırmaya dahil edilen ölçek geliştirme çalışmalarının geliştirme veya uyarlama olma dağılımı sorulmaktadır. 2. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.2 ve Şekil 4.2'de gösterilmektedir.

Tablo 4.2: Ölçeklerin Geliştirme- Uyarlamaya göre Dağılımı

GELİŞTİRME - UYARLAMA	f	%
Geliştirme	54	93,1
Uyarlama	4	6,9
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.2' ye bakıldığında müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek geliştirme çalışmalarının %93,1' i geliştirme, %6,9' u ise uyarlama çalışması olduğu görülmüştür.

Şekil 4.2: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Geliştirme-Uyarlama Dağılımı

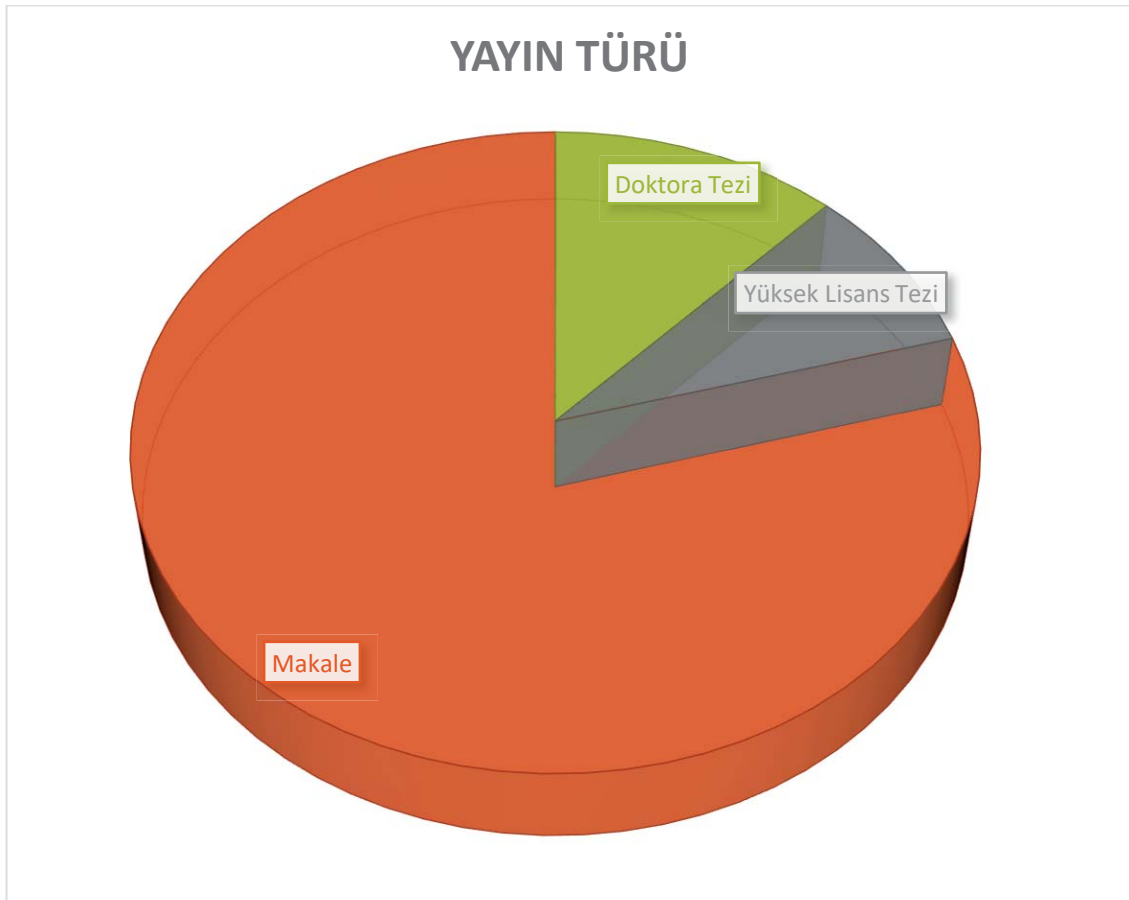
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 3. alt probleminde araştırmaya dahil edilen ölçek geliştirme çalışmalarının yayın türüne göre dağılımı sorulmaktadır. 3. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.3 ve Şekil 4.3'de gösterilmektedir.

Tablo 4.3: Ölçeklerin Yayın Türüne Göre Dağılımı

YAYIN TÜRÜ	f	%
Makale	46	79,31
Doktora Tezi	7	12,07
Yüksek Lisans Tezi	5	8,62
TOPLAM	59	100

Buna göre; Tablo 4.3 incelendiğinde geliştirilen ölçeklerin büyük bir kısmı (%79,31) makale türündedir. Diğer çalışmaların ise %12,07'si doktora tezi, %8,62'si ise yüksek lisans olarak yayımlanmıştır.

Şekil 4.3: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçeklerin Yayın Türüne Göre Dağılımı

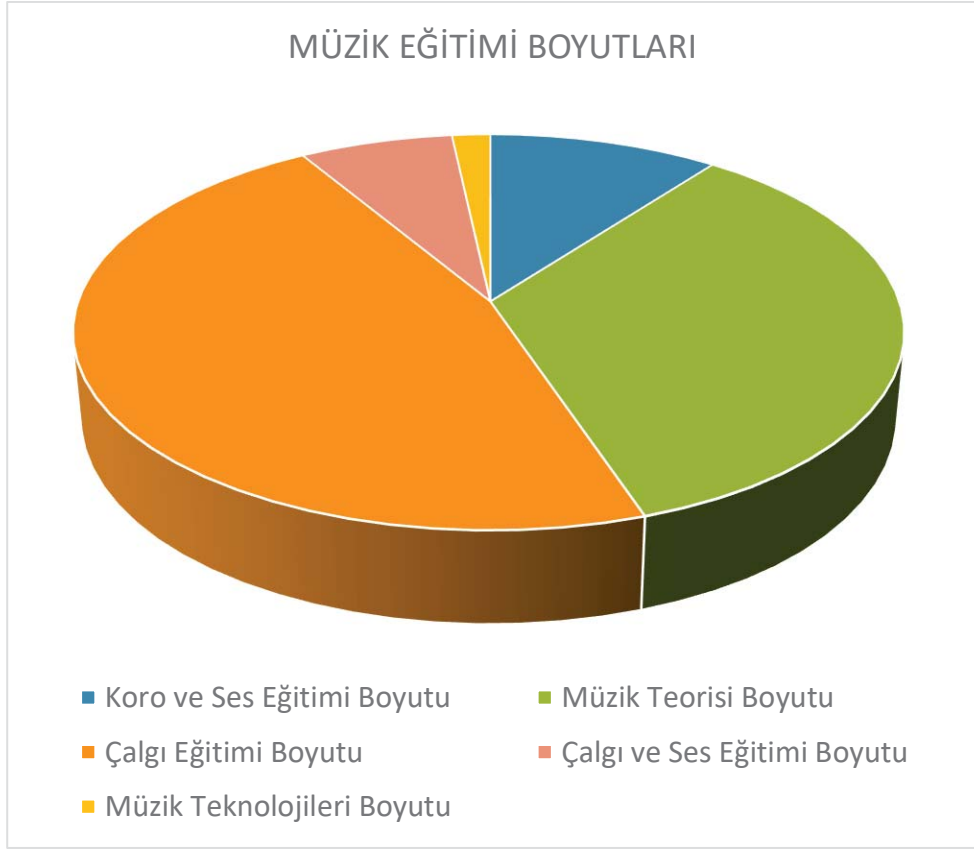
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 4. alt probleminde ölçeklerin geliştirildiği müzik eğitimi boyutuna göre dağılımı sorulmaktadır 4. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.4 ve Şekil 4.4’de gösterilmektedir.

Tablo 4.4: Ölçeklerin Geliştirildiği Müzik Eğitimi Boyutuna Göre Dağılımı

MÜZİK EĞİTİMİ BOYUTLARI	f	%
Çalgı Eğitimi Boyutu	27	46,55
Müzik Teorisi Boyutu	20	34,48
Koro ve Ses Eğitimi Boyutu	6	10,34
Çalgı ve Ses Eğitimi Boyutu	4	6,9
Müzik Teknolojileri Boyutu	1	1,73
TOPLAM	58	100

Buna göre: Tablo 4.4’te incelenen ölçek çalışmalarının müzik eğitimi bakımından 5 boyutta toplandığı görülmektedir. Ölçeklerin %46,55’ i çalgı eğitimi boyutuna, %34,48’ i müzik teorisi boyutuna, %10,34’ ü koro ve ses eğitimi boyutuna, %6,9’ u çalgı eğitimi ve ses eğitimi boyutlarının bir arada kullanıldığı; çalgı ve ses eğitimi boyutuna, %1,73’ ü ise müzik teknolojileri boyutuna dahil olduğu görülmüştür.

Şekil 4.4: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Müzik Eğitimi Boyutuna Göre Dağılımı

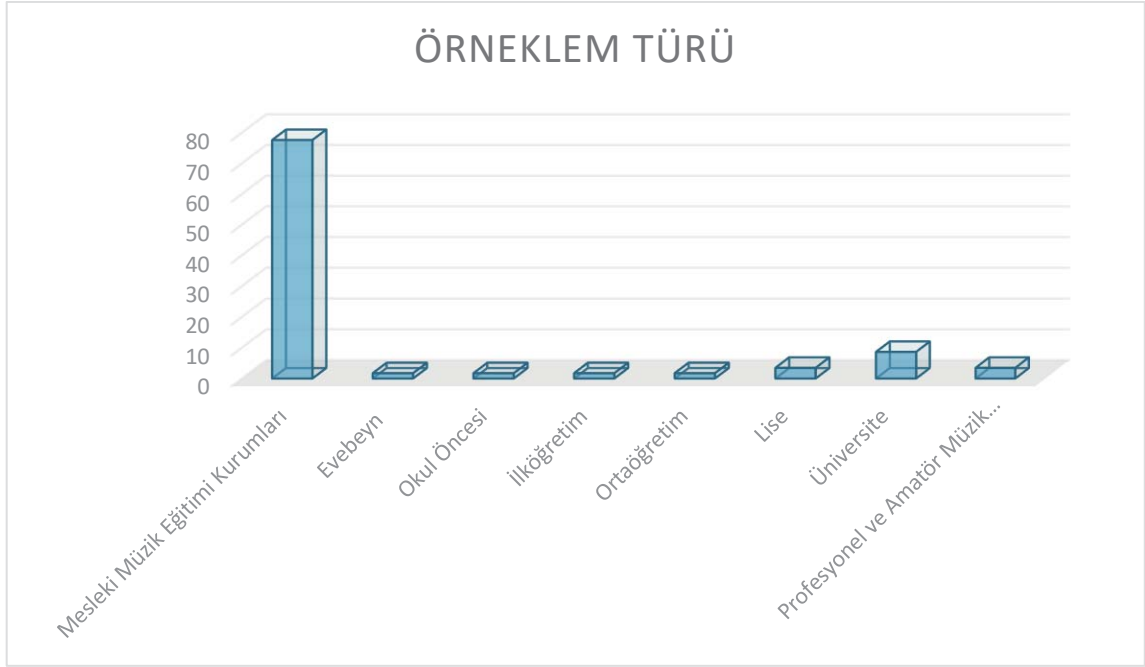
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 5. alt probleminde araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin geliştirildiği örneklem türüne göre dağılımı sorulmaktadır. 5. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.5 ve Şekil 4.5’de gösterilmektedir.

Tablo 4.5: Ölçeklerin Geliştirildiği Örneklem Türüne Göre Dağılımı

ÖRNEKLEM TÜRÜ	f	%
Mesleki Müzik Eğitimi Kurumları	45	77,59
Üniversite	5	8,63
Lise	2	3,45
Profesyonel ve amatör müzik icracıları	2	3,45
Ebeveyn	1	1,72
Okul Öncesi	1	1,72
İlköğretim	1	1,72
Ortaöğretim	1	1,72
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.5' e bakıldığında geliştirilen ölçeklerin örneklem grupları mesleki müzik eğitimi kurumları, ebeveyn, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, lise, üniversite, profesyonel ve amatör müzik icracılarından oluşmaktadır. Çalışmaların %77,59' unun örneklem grubu mesleki müzik eğitimi kurumları, %8,63' ünün üniversite, %3,45' inin lise ve yine %3.45'inin profesyonel ve amatör müzik icracıları, %1,72' sinin ise ebeveyn, okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinden oluşturduğu görülmektedir. Geliştirilen ölçeklerin örneklem türünün büyük bir çoğunluğunun mesleki müzik eğitimi kurumlarına ait olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil- 4.5: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Geliştirildiği Örneklem Türüne Göre Dağılımı

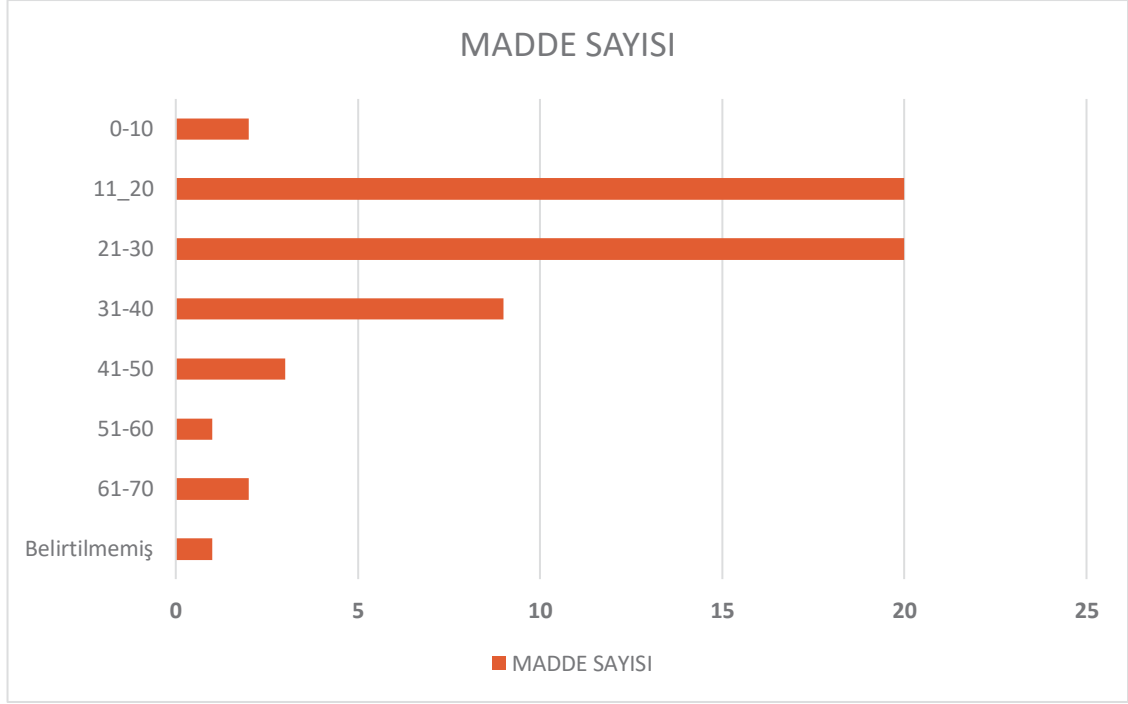
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 6. alt probleminde araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin madde sayısına göre dağılımı sorulmaktadır. 6. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.6 ve Şekil 4.6'da gösterilmektedir.

Tablo 4.6: Ölçeklerin Madde Sayısına Göre Dağılımı

MADDE SAYISI	f	%
11-20	20	34,48
21-30	20	34,48
31-40	9	15,52
41-50	3	5,18
0-10	2	3,45
61-70	2	3,45
51-60	1	1,72
Belirtilmemiş	1	1,72
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.6 incelendiğinde geliştirilen ölçeklerin madde sayısı bakımından 7 kategoriye ayrıldığı gözlenmiştir. İncelenen çalışmalarda madde sayısının en fazla 11-20 (34,48) ve ya 21-30 (34,48) aralığında tekrarlandığı görülmektedir. Ölçeklerin madde sayılarının %15,52' si 31-40 aralığında, %5,18' i 41-50 aralığında, %3,45'i 0-10 ve 61-70 aralığında, %1,72 ise 51-60 aralığında olup yine %1,72' sinin madde sayısı belirtilmemiştir.

Şekil 4.6: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Madde Sayısına Göre Dağılımı

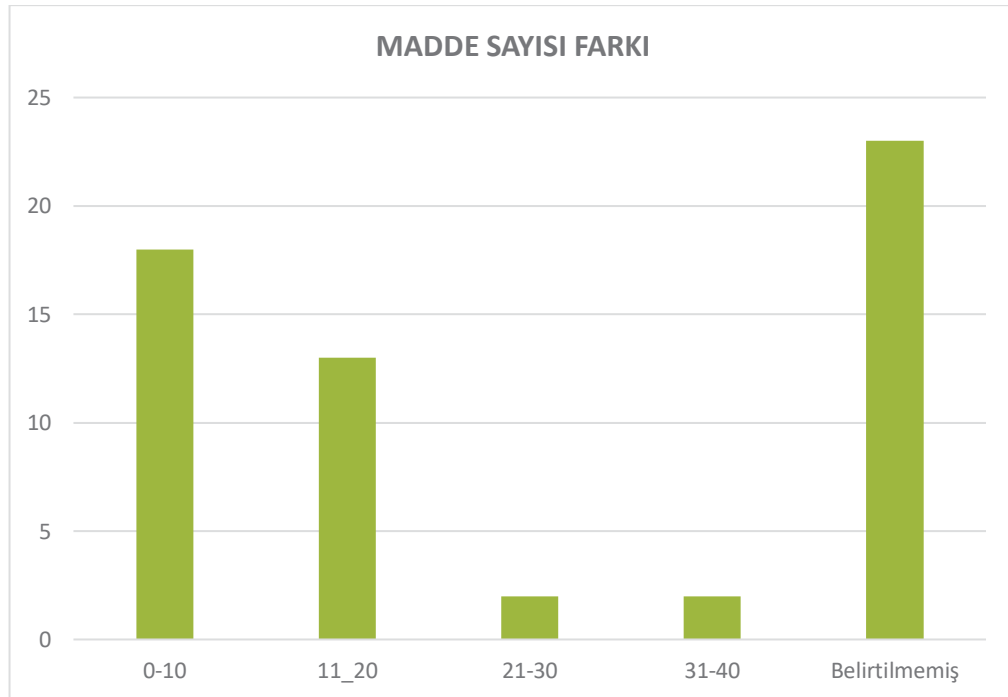
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 7. alt probleminde araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin ilk ve son hali arasındaki madde sayısı farkına göre dağılımı sorulmaktadır. 7. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.7 ve Şekil 4.7'de gösterilmektedir.

Tablo 4.7: Ölçeklerin İlk ve Son Hali Arasındaki Madde Sayısı Farkına Göre Dağılımı

MADDE SAYISI FARKI	f	%
Belirtilmemiş	23	39,66
0-10	18	31,03
11_20	13	22,41
21-30	2	3,45
31-40	2	3,45
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.7’ de ölçeklerin pilot uygulamadaki ilk madde sayıları ile nihai madde sayılarının farkları bulunmaktadır. Geliştirilen ölçeklerin ilk ve son hali arasındaki madde sayısı farkı 5 kategoriye ayrılmıştır. Çalışmalar incelendiğinde madde sayısı farkının %39,66’ sında pilot uygulamadaki örneklem grubuna uygulanan ilk madde sayısının belirtilmediği, %31,03’ ünün 0-10 aralığında, %22,41’ inin 11-20 aralığında, %3,45’ inin 21-30 ve 31-40 aralığında bulunduğu gözlenmiştir. İlk ve son hali arasındaki madde farkının en fazla 0-10 ve 11-20 sayıları aralığında olduğu görülmektedir.

Şekil 4.7: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçeklerin İlk ve Son Hali Arasındaki Madde Sayısı Farkına Göre Dağılımı

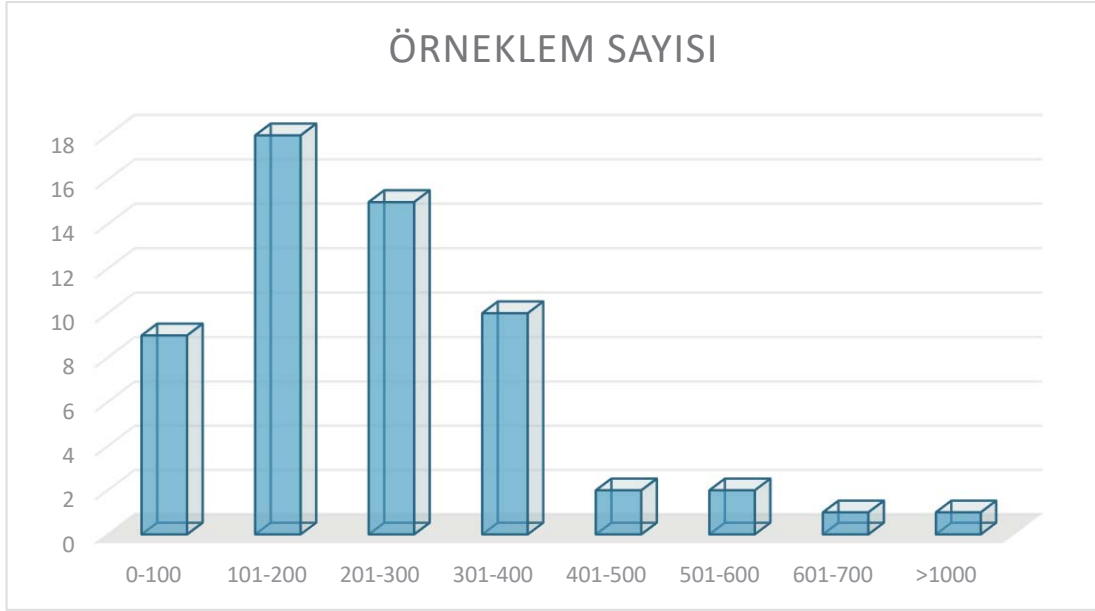
4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 8. alt probleminde araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin geliştirilme aşaması örneklem sayısına göre dağılımı sorulmaktadır. 8. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.8 ve Şekil 4.8’de gösterilmektedir.

Tablo 4.8: Ölçeklerin Geliştirilme Aşaması Örneklem Sayısına Göre Dağılımı

ÖRNEKLEM SAYISI	f	%
101-200	18	31,04
201-300	15	25,86
301-400	10	17,24
0-100	9	15,52
401-500	2	3,45
501-600	2	3,45
601-700	1	1,72
>1000	1	1,72
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.8’ e bakıldığında incelenen ölçeklerin örneklem sayısı bakımından %31,04’ ünün 101-200 aralığında, %25,86’ sının 201-300 aralığında, %17,24’ ünün 301-400 aralığında, %15,52’ sinin 0-100 aralığında, %3,45’ inin 401-500 ve 501-600 aralığında, %1,72’ sinin 601-700 aralığında ve yine %1,72’ sinin 1000’ den fazla olan örneklem sayısı olduğu görülmektedir. Ölçeklere örneklem büyüklüğü açısından bakıldığında en fazla 101-200 ve ya 201-300 örneklem aralığında çalışıldığı görülmüştür.

Şekil 4.8: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçeklerin Ölçek Geliştirilme Aşaması Örneklem Sayısına Göre Dağılımı

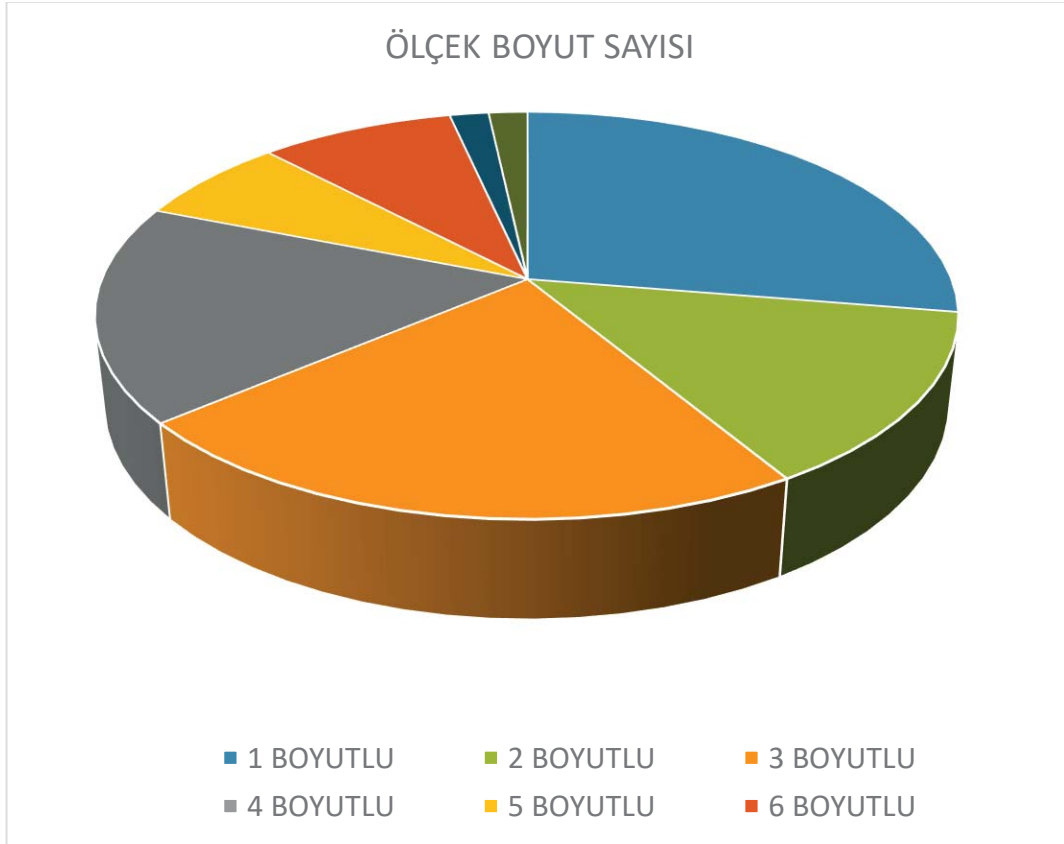
4.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 9. alt probleminde araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin boyut sayısına göre dağılımı sorulmaktadır. 9. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.9 ve Şekil 4.9'da gösterilmektedir.

Tablo 4.9: Ölçeklerin Boyut Sayısına Göre Dağılımı

ÖLÇEK BOYUT SAYISI	f	%
1 BOYUTLU	16	27,59
3 BOYUTLU	13	22,42
4 BOYUTLU	10	17,24
2 BOYUTLU	8	13,79
6 BOYUTLU	5	8,62
5 BOYUTLU	4	6,9
8 BOYUTLU	1	1,72
Belirtilmemiş	1	1,72
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.9 incelendiğinde ölçeklerin boyut sayısı bakımından %27,59' unun 1 boyutlu, %22,42' sinin 3 boyutlu, %17,24' ünün 4 boyutlu, %13,79' unun 2 boyutlu, %8,62' sinin 6 boyutlu, %6,9' unun 5 boyutlu, %1,72' sinin 8 boyutlu olduğu ve yine %1,72' sinin boyut sayısının belirtilmediği görülmektedir. Taranan 58 ölçekte boyut sayısının en fazla tek boyutlu ve 3 boyutludan oluştuğu gözlenmiştir.

Şekil 4.9: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Ölçek Boyut Sayısına Göre Dağılımı

4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

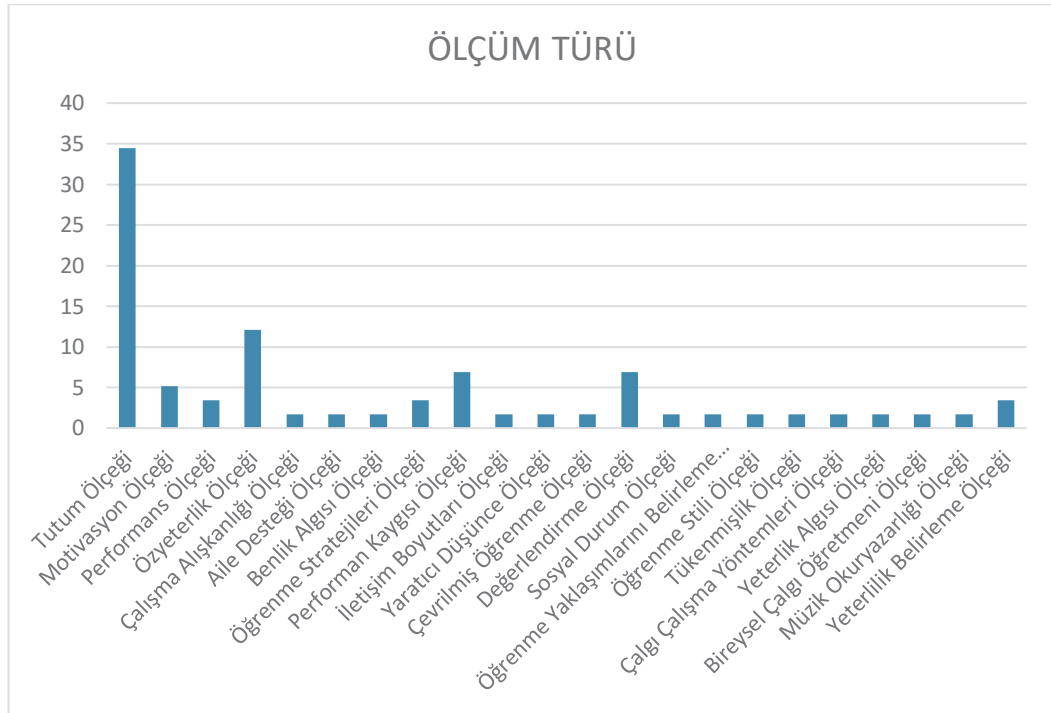
Araştırmanın 10. alt probleminde araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin ölçüm türüne göre dağılımı sorulmaktadır. 10. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.10 ve Şekil 4.10'da gösterilmektedir.

Tablo 4.10 Ölçeklerin Ölçüm Türüne Göre Dağılımı

ÖLÇÜM TÜRLERİ	f	%
Tutum Ölçeği	20	34,47
Özyeterlik Ölçeği	7	12,06
Performan Kaygısı Ölçeği	4	6,89
Değerlendirme Ölçeği	4	6,89
Motivasyon Ölçeği	3	5,16
Performans Ölçeği	2	3,43
Öğrenme Stratejileri Ölçeği	2	3,44
Yeterlilik Belirleme Ölçeği	2	3,44
Çalışma Alışkanlığı Ölçeği	1	1,73
Aile Desteği Ölçeği	1	1,73
Benlik Algısı Ölçeği	1	1,73
İletişim Boyutları Ölçeği	1	1,73
Yaratıcı Düşünce Ölçeği	1	1,73
Çevrilmiş Öğrenme Ölçeği	1	1,73
Sosyal Durum Ölçeği	1	1,73
Öğrenme Yaklaşımlarını Belirleme Ölçeği	1	1,73
Öğrenme Stili Ölçeği	1	1,73
Tükenmişlik Ölçeği	1	1,73
Çalgı Çalışma Yöntemleri Ölçeği	1	1,73
Yeterlik Algısı Ölçeği	1	1,73
Bireysel Çalgı Öğretmeni Ölçeği	1	1,73
Müzik Okuryazarlığı Ölçeği	1	1,73
TOPLAM	58	100

Buna göre; Tablo 4.10'a bakıldığında müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek geliştirme çalışmalarının 22 farklı ölçüm türünden oluştuğu görülmektedir. Taranan 58 yayının %34,47' si tutum ölçeği, %12,06' sı özyeterlik ölçeği, %6,89' u performans kaygısı ölçeği ve değerlendirme ölçeği, %5,16' sı motivasyon ölçeği, %3,43' ü performans

ölçeği, öğrenme stratejileri ölçeği ve yeterlik belirleme ölçeği, %1,73' ü ise çalışma alışkanlığı ölçeği, aile desteği ölçeği, benlik algısı ölçeği, iletişim boyutları ölçeği, yaratıcı düşünce ölçeği, çevrilmiş öğrenme ölçeği, sosyal durum ölçeği, öğrenme yaklaşımlarını belirleme ölçeği, öğrenme stili ölçeği, tükenmişlik ölçeği, çalgı çalışma yöntemleri ölçeği, yeterlik algısı ölçeği, bireysel çalgı öğretmeni ölçeği, müzik okuryazarlığı ölçeği olduğu gözlenmiştir. En fazla kullanılan ölçüm türünün tutum ölçeği (%34,47) olduğu görülmektedir.

Şekil 4.10: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Ölçüm Türüne Göre Dağılım

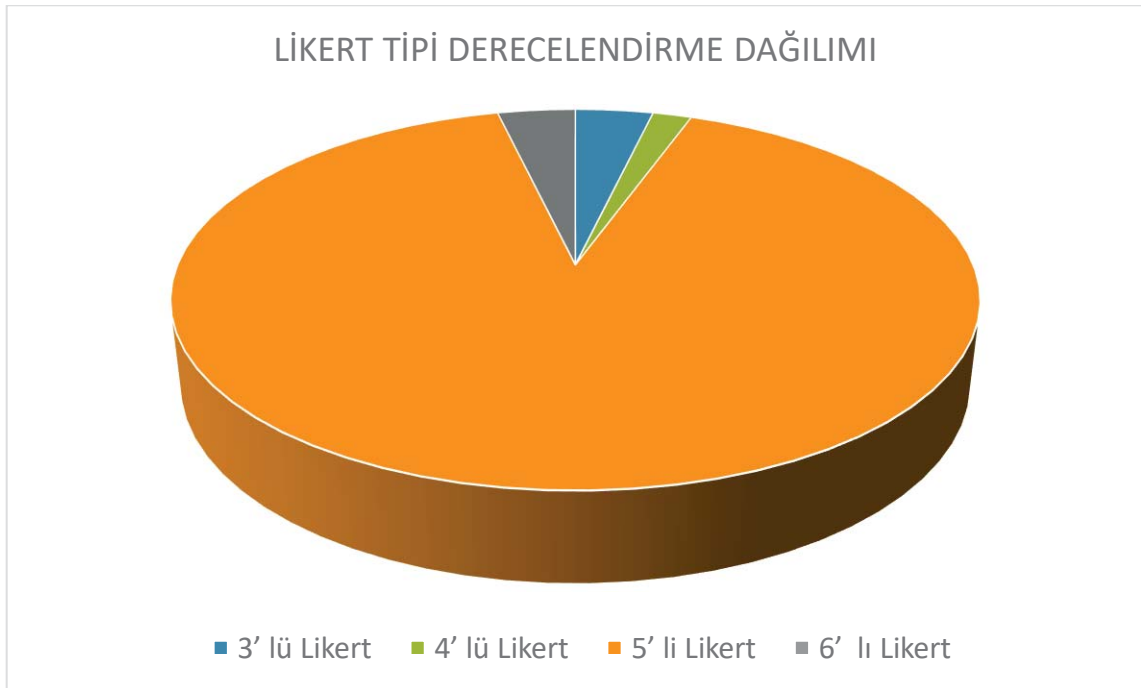
4.11. On birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın 11. alt probleminde araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin likert tipi ölçeklendirme derecesine göre dağılımı sorulmaktadır. 11. alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4.11 ve Şekil 4.11'de gösterilmektedir.

Tablo 4.11: Ölçeklerin Likert Tipi Ölçeklendirme Derecesine Göre Dağılımı

LİKERT TİPİ ÖLÇEKLERİ DERECELENDİRME	f	%
5' li Likert	49	90,74
3' lü Likert	2	3,7
6' lı Likert	2	3,71
4' lü Likert	1	1,85
TOPLAM	54	100

Buna göre; Tablo 4.11'e bakıldığında müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek çalışmalarında 4 farklı likert tipi derecelendirmesine rastlanmıştır. Buna göre ölçeklerin %90,74' ünün 5'li likert, %3,7' sinin 3'lü ve 6'lı likert %1,85' inin ise 4'lü likert tipinde olduğu görülmüştür. Taranan 58 ölçekte sadece likert tipi ölçeklendirme kullanılan 54 ölçek dağılım içerisine dahil edilmiştir. Likert tipi ölçeklendirme derecelerinin yüzdelerine bakıldığında büyük farkla 5'li likertin kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 4.11: Müzik Eğitimi Kapsamında Geliştirilen Ölçek Çalışmalarının Likert Tipi Ölçeklendirme Derecesine Göre Dağılımı

BÖLÜM 5

5. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek geliştirme ve dilsel eş değerlik uyum çalışması kapsamına giren ölçeklerin kategorik olarak incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada, yurt içi literatür taraması yapılmış, Türkiye Ölçme Araçları Dizini (TOAD), Google Akademik, YÖK Tez Veri Merkezi ve Dergi Park'ta taranan 58 çalışma, araştırma kapsamında; yayın yılı, geliştirme-uyarlama durumu, yayın türü, müzik eğitimi boyutu, ölçeğin kapsadığı örneklem türü, madde sayısı, ilk ve son hali arasındaki madde sayısı farkı, örneklem sayısı, ölçek boyut sayısı, ölçeğin ölçüm türü, ölçeğin likert tipi ölçeklendirme derecesi değişkenlerine göre incelenmiştir ve yüzde-frekans dağılımları alınmıştır.

Araştırma kapsamında yapılan incelemeler sonucunda ulaşılabilen ilk ölçeğin 1997 yılında geliştirildiği görülmektedir. 1997 yılında 1 adet ölçek geliştirilmiş sonrasında ise uzun bir süre ölçek geliştirme çalışmasına rastlanmamıştır. 2006 yılından itibaren her yıl düzenli olarak ölçek geliştirme çalışması yapılmış olup 2016 (%12,07) ve 2018 (%13,79) yıllarında sayıda oldukça artış olduğu gözlemlenmiştir. Alanda geliştiren ölçek çalışmalarının sayısının günden güne artması, ölçmenin eğitimin temel unsurlardan biri olması sebebiyle olumlu yönde bir sonuç olarak görülmüştür. Soyacan ve Babacan' ın (2019) MİOY ile ilgili ölçme araçlarını incelemiş olduğu benzer çalışmada geliştirilen ilk ölçme aracının 1995 yılında olduğu ve sonrasında uzun bir süre bu alanda çalışma yapılmadığı, 2003 yılından itibaren ise düzenli olarak ölçme aracı geliştirildiği belirtilmiştir. Ancak belirtilen bu çalışmaların müzik eğitimi kapsamında yapılan bu çalışmada yer almamasının sebebi, öncül çalışmada ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarının yanı sıra testlerin de kapsam dahilinde olması ve ölçeğin geliştirilme aşaması verilerinin çalışmada yer almamasıdır. Müzik eğitiminin bir kolu olan müziksel işitme ve okuma yöntemleri ile aynı yıllara tekamül eden çalışma artışının gözlenmesi aynı zamanda müzik eğitiminin tutarlı bir yol izlediğinin de göstergesidir.

Müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek geliştirme ve dilsel eş değerlik uyum çalışmalarının 53 tanesinin (%93,1) geliştirme, 4 tanesinin (%6,9) ise uyarlama çalışması

olduğu belirlenmiş olup, uyarlama çalışmalarında 4 çalışmadan 3' ünün Türkiye koşullarına uyarlanması amaçlandığı saptanmıştır.

Geliştirilen ölçeklerin büyük bir kısmı (%79,31) makale olarak sunulmuştur. Diğer çalışmaların ise %12,07'si doktora tezi, %8,62'si ise yüksek lisans tezi olarak yayınlanmıştır.

İncelenen ölçek çalışmaları müzik eğitimi bakımından 5 farklı boyutta kategorize edilmiştir. Taranan 58 çalışmada en fazla ölçeğin çalgı eğitimi boyutu (f = 27) ve müzik teorisi boyutuna (f = 20) ait olduğu saptanmış, en az ise koro ve ses eğitimi boyutu (f =6), çalgı eğitimi ve ses eğitimi boyutlarının bir arada kullanıldığı; çalgı ve ses eğitimi boyutu ve müzik teknolojileri boyutuna (f =1) dahil olduğu belirlenmiştir. Çalgı eğitimi boyutunda yer alan çalışmaların, çalgı eğitimi kollarından sadece piyano, keman ve gitar eğitimi alanlarında yapılmış olduğu gözlenmiştir. Çalışmaların büyük çoğunluğunun piyano eğitimi üzerine olması dikkat çekmiştir. Bunun sebeplerinden biri olarak piyanonun müziğin temelini oluşturan esntrümanlardan biri olarak kabul edilmesi ve müzik eğitimi programlarının temelini oluşturan dersler arasında yer alması düşünülmüştür. Erdal' a (2005:13) göre ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitiminin zeminini piyano eğitimi oluşturmaktadır.

Mesleki müzik eğitimi veren bazı kurumlarda piyano dersinin belirli bir kademeye kadar zorunlu olması, örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin sayı bakımından yeterli hale gelmesini sağlamıştır. Yani piyano alanında yapılan çalışmaların çoğunlukta olmasının bir diğer sebebi olarak, ölçek geliştirmek için belirlenen örneklem sayısına ulaşmanın diğer çalgılara göre daha kolay olması düşünülmektedir.

Geliştirilen ölçeklerin örneklem grupları mesleki müzik eğitimi kurumları, ebeveyn, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, lise, üniversite, profesyonel ve amatör müzik icracılarından oluşmaktadır. Çalışmaların çoğunun mesleki müzik eğitimi kurumları örneklem grubuyla yapıldığı saptanmıştır.

Araştırma kapsamındaki ölçeklerin madde sayısı bakımından 7 kategoride incelendiği görülmüştür. İncelenen çalışmalarda madde sayısının en fazla 11-20 (%34,48) ve 21-30 (%34,48) aralığında tekrarlandığı görülmektedir. Ölçeklerin madde sayılarının %15,52' si 31-40 aralığında, %5,18' i 41-50 aralığında, %3,45'i 0-10 ve 61-70 aralığında, %1,72 ise 51-60 aralığında olduğu görüşmüştür. Çalışma içerisinde %1,72' sinin madde

sayısı belirtilmemiştir. Çüm ve Koç (2013) araştırma kapsamında yapılan incelemelerde madde ve ölçek analizlerine ait bilgilerin rapor edilmemesini ve ölçek geliştirme süreci sırasında oldukça önem taşıyan bu adıma ilişkin bilgi verilmemiş olmasını oldukça önemli bir eksiklik olarak nitelemiştir.

Ölçeklerin pilot uygulamadaki ilk madde sayıları ile nihai madde sayılarının arasında farklar bulunmaktadır. Geliştirilen ölçeklerin ilk ve son hali arasındaki madde sayısı farkı 5 kategoriye ayrılmaktadır. Çalışmalar incelendiğinde madde sayısı farkının en çok 0-10 aralığı ve 11-20 aralığında olduğu, en az ise 21-30 ve 31-40 aralığında bulunduğu görülmektedir. Taranan 58 ölçekten 23 çalışmada pilot uygulamadaki örneklem grubuna uygulanan ilk madde sayısının belirtilmediği gözlenmiştir. Delice ve Ergene (2015)' ye göre ölçek geliştirme aşamasında ana uygulamadan önce deneme uygulama adımının çalışmaların tamamının içerisinde yer almaması, araştırmacıların bu adımı yeteri kadar önemsemediği ve ana uygulamaya geçtiğinin göstergesi olarak kabul edilmiştir. Ayrıca deneme uygulama ile örneklem türü tarafından anlaşılamayan ve ya hatalı bulunan maddelerin gözlemlenmesi, ortalama cevap süresinin belirlenmesi bakımından faydalı olacağı belirtilmiştir. Bu nedenle ölçek çalışmalarının tamamında deneme uygulama yapılması adımıyla ilişkin bilgi verilmemiş olması önemli bir sorun olarak görülmüştür. Bazı çalışmalarda ana uygulamadan sonra madde ve ölçek analizlerinin rapor edilmemesi bazılarında ise bu adımların uygulanmaması ölçek geliştirme sürecinin en önemli basamaklarından biri olarak gösterilen bu basamakta çalışmaların yapılma nedeni sorgulayıcı hale getirmiştir. Çünkü geliştirilen ölçek için istatistikî anlamda ortaya çıkacak sonuçlar ölçeğin kullanılabilirliğini etkileyecektir.

İncelenen ölçeklerin örneklem sayısı bakımından en fazla 101-200 ve 201-300 aralığında, tekrarlandığı görülmüştür. Bazı ölçek geliştirme çalışmalarında madde sayısından beş kat daha az örneklem sayısına ulaşıldığı tesbit edilmiştir. Bu durum alan yazında kabul edilmiş olan madde sayısının en az beş katı uygulanması görüşü (Tavşancıl, 2002: 142) doğrultusunda ölçek geliştirme çalışmalarında örneklem sorununun olduğunu gösteren bir delil olarak düşünülmektedir.

Araştırma kapsamındaki 58 ölçek, boyut sayısı bakımından incelendiğinde, çalışmaların en fazla tek boyut ve 3 boyutta toplandığı görülmüştür. 1 çalışmada ise boyut sayısı belirtilmemiştir. Araştırmanın diğer bir sonucunda; müzik eğitimi kapsamında

yapılan ölçek geliştirme çalışmalarında 22 farklı ölçüm türü saptanmıştır. En fazla kullanılan ölçüm türünün tutum (%34,47) ölçtüğü tesbit edilmiştir.

Müzik eğitimi kapsamında yapılan ölçek geliştirme çalışmalarının 22 farklı ölçüm türünden oluştuğu saptanmıştır. Taranan 58 yayının %34,47' si tutum ölçeği, %12,06' sı özyeterlik ölçeği, %6,89' u performans kaygısı ölçeği ve değerlendirme ölçeği, %5,16' sı motivasyon ölçeği, %3,43' ü performans ölçeği, öğrenme stratejileri ölçeği ve yeterlik belirleme ölçeği, %1,73' ü ise çalışma alışkanlığı ölçeği, aile desteği ölçeği, benlik algısı ölçeği, iletişim boyutları ölçeği, yaratıcı düşünce ölçeği, çevrilmiş öğrenme ölçeği, sosyal durum ölçeği, öğrenme yaklaşımlarını belirleme ölçeği, öğrenme stili ölçeği, tükenmişlik ölçeği, çalgı çalışma yöntemleri ölçeği, yeterlik algısı ölçeği, bireysel çalgı öğretmeni ölçeği, müzik okuryazarlığı ölçeği olduğu görülmüştür. En fazla kullanılan ölçüm türünün tutum ölçeği (%34,47) olduğu tesbit edilmiştir.

İncelenen ölçek çalışmalarında 4 farklı likert tipi derecelendirme kullanıldığı tesbit edilmiştir. Taranan 58 ölçekte sadece likert tipi ölçeklendirme kullanılan 54 ölçek dağılım içerisine dahil edilmiştir. Likert tipi ölçeklendirme derecelerinin yüzdelerine bakıldığında büyük farkla (%90,74) 5'li likertin kullanıldığı görülmüştür. Ölçeklerin büyük çoğunluğunun lisans düzeyine uygulanmış olması, 5'li likertin tercih edilme sebebi olarak düşünülmektedir.

5.2. Öneriler

Bu alt bölümde, araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda yapılacak yeni araştırmalara fikir olması bakımından, bazı önerilerde bulunulmuştur. Bunları şu şekilde özetlemek mümkündür;

- Çalgı eğitimi boyutu müzik eğitiminin en kapsamlı, en geniş boyutlarından biridir. Müzik eğitiminin bu boyutuna yönelik olarak geliştirilecek yeni ölçme araçlarına ihtiyaç olduğu bu araştırma sonuçlarında saptanmıştır. Alana katkı sağlamak üzere, ölçme araçlarının geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılabilir.
- Araştırmada, ölçek geliştirme çalışmaları, ölçüm türü bakımından incelendiğinde, performans ölçeklerinin sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Müzik eğitiminin her boyutunda müziksel davranışın değerlendirilmesi, hedef davranışların ne oranda gerçekleştiğinin belirlenmesi gibi amaçlarla performans ölçeğinden yararlanmak gerekmektedir. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, mesleki amaca yönelik olarak yapılandırılmış farklı performans ölçeklerinin geliştirilmesi düşünülebilir. Geliştirilecek olan performans değerlendirme ölçeklerinin yapılan diğer araştırmalara da katkı sağlayacağı beklenmektedir.
- Ölçüm türü bakımından saptanan diğer bir ihtiyaç ise eğitim-öğretim süreçlerindeki önemi birçok araştırmaya konu olan motivasyon ölçme araçlarıdır. Motivasyon müzik eğitiminde de ayrıca araştırılması gereken önemli bir konudur. Müzik eğitiminin farklı boyutlarında motivasyon ölçekleri geliştirilebilir ise öğrenme ve öğretme süreçlerine katkı sağlamaya yönelik önemli ip uçları elde etmek mümkün olabilir.
- Bunlara ek olarak yapılan çalışmalarda koro ve ses eğitimi boyutunda da müzik eğitiminin diğer boyutlarına göre geliştirilen ölçek sayısı oldukça az bulunmuştur. Ölçme araçlarının geliştirilme amaçları doğrultusunda çalışma alanlarına önemli katkı sağladığı düşünülerek, koro ve ses eğitimine yönelik ölçek geliştirme çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akçatepe, A. G. (2013). *Eğitim Fakülteleri Eğitim Bilimleri Bölümü Akademisyenlerinin Yükseköğretimin Amaçlarına İlişkin Görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Aksu, C. (2010). *Türkiye’de Eğitim Müziği*. İstanbul: Bemol Müzik Yayınları.
- Atılğan, H., Kan, A., Doğan, N. (2007). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitime Giriş*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması*. Ankara: ÖSYM Yayınları, Cem Web Ofset, 89.
- Bilici, A. (2014). *Farklı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Mezunu Öğrencilerin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Okutulmakta Olan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersinin Başlangıç Düzeyini Belirlemedeki Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ceylan, A.D., (2010). *Başlangıç Eğitiminde Kullanılan Klarnet Metotlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çağlar, D. (1983). *Başarının Ölçülmesi ve Değerlendirme*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.
- Çüm, S. ve Koç, N. (2013) *Türkiye’ de Psikoloji ve Eğitim Bilimleri Dergilerinde Yayımlanan Ölçek Geliştirme ve Uyarlama Çalışmalarının İncelenmesi*. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 12 (24), 115-135. Adres: https://www.researchgate.net/publication/319016834_TURKIYE'DE_PSIKOLOJI_VE_EGITIM_BILIMLERI_DERGILERINDE_YAYIMLANAN_OLCEK_GELISTIRME_VE_UYARLAMA_CALISMALARININ_INCELENMESI, Erişim Tarihi: 16.04.2020
- Dalkıran, E. (2006). Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Keman Eğitimi Yarıyıl Sonu Sınavlarında Performansın Ölçülmesine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*, 26-28 Nisan, Pamukkale Üniversitesi, Denizli. Adres: <http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/pamukkale/E-Dalkiran.pdf>, Erişim Tarihi: 01.02.2020
- Dalkıran, E. (2008). Keman Eğitiminde Performansın Ölçülmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5,116-136. Adres: http://efdergi.yyu.edu.tr/uploads/e_dalkiran-1542114741.pdf, Erişim Tarihi: 03.01.2020

- Delice, A. ve Ergene, Ö. (2015). Investigation of scale development and adaptation studies: An example of mathematics education articles. *Karaelmas Journal of Educational Sciences* 3, 60-75. Adres: https://www.researchgate.net/publication/340595508_Investigation_of_Scale_Development_and_Adaptation_Studies_An_Example_of_Mathematics_Education_ArticlesOlcek_Gelistirme_Ve_Uyarlama_Calismalarinin_Incelenmesi_Matematik_Egitimi_Makaleleri_Ornegi, Erişim Tarihi: 03.03.2020
- Ekici, T. (2012). Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(3), 557-569. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/bireysel-ses-egitimi-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 18.10.2019
- Erdal, G. G. (2005). *Koordinatif-Kondisyonel Motorik Özelliklerin Geliştirilmesine Yönelik Antrenmanların Piyano Çalma Performansına Olan Etkilerinin İncelenmesi ve Piyano Tekniğinin Hareket Analizi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Erkuş, A. (2006). *Sınıf Öğretmenleri için Ölçme ve Değerlendirme: Kavramlar ve Uygulamalar*, Ekinoks Yayınları. Ankara.
- Ergin, D.Y., (1995). Ölçeklerde Geçerlik ve Güvenirlik. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7,125-148. Adres: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1697>, Erişim Tarihi: 28.05.2020
- Ergün, M. (1994). *Eğitim Sosyolojisine Giriş*. Ankara: Ocak.
- Ertürk, S. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan A.Ş.
- Güvendir, A. M., ve Özkan, Ö. Ö. (2015) Türkiye’ deki Eğitim Alanında Yayımlanan Bilimsel Dergilerde Ölçek Geliştirme ve Uyarlama Konulu Makalelerin İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 14(52), DOI: 10.17755/esosder.54872.
- Hesapçioğlu, Muhsin (2011), *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Nobel Yayıncılık.
- Karadüz, A. (2009). Türkçe Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarının “Yapılandırmacı Öğrenme” Kavramı Bağlamında Eleştirisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* XXII (1). Adres: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/153362>, Erişim Tarihi: 28.07.2020
- Karan, M. (2011). *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Mesleki Yönelimlerinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. İstanbul: Nobel Yayıncılık.
- Konakcı, N. (2010). *Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) (2018). Müzik dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Adres: <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=357>, Erişim Tarihi: 18.03.2020
- Özkan, E. (2016). *Sebastian Lee OP.113 Etüt Kitabının Teknik ve Biçimsel Analizi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özmenteş, S.(2005). Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (9), 89–98, Malatya. Adres: https://www.academia.edu/1631951/M%C3%9CZ%C4%B0K_E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M%C4%B0N%C4%B0N_BOYUTLARI_ve_%C3%87ALGI_E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M%C4%B0, Erişim Tarihi: 20.02.2020
- Öztürk, N., Eroğlu, M. ve Kelecioğlu, H. (2015) Eğitim Alanında Yapılan Ölçek Uyarlama Makalelerinin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim* 40 (178), 123-137. DOI: <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2015.4091>
- Özyörük, Engin (2006). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Popham, W. James. (1998). *Classroom Assessment What Teachers Need to Know*. London: Second Edition, IOX Assessment Associates, 177.
- PARASIZ, G. (2001). *Türkiye’de, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Ana Çalgı Keman Eğitiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Say, A. (2007). *Müzik Yazıları*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Soycan, M. Ve Babacan, E. (2019) Müzik İletişim Okuma ve Yazma İle İlgili Geliştirilmiş Ölçme Araçlarının İncelenmesi: İçerik Analizi Çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 (69) 343-353. Adres: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/40918/409006>, Erişim Tarihi: 28.05.2020
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Tufan, S. Özdoğan, C. (1997). “Piyano Eğitiminin I. Yılında Ulaşılması Amaçlanan Performansın Ölçme ve Değerlendirilmesi”. *Müzik Eğitimi Sempozyumu*. (Yayınlanmamış Bildiri).
- Turgut, M. F., Baykul, Y. (1992). *Ölçekleme Teknikleri*. Ankara: ÖSYM Yayınları.

- Turgut, M.F. (1997) *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları*. 10. Baskı, Gül yayınevi. Ankara.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar* (2. Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, Ali. (2005), *Müzik Eğitimi*, (Üçüncü Baskı), Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Yarar, B. (2010). *Müzik Öğretmenliği Lisans Programındaki "Bireysel Ses Eğitimi" Dersine Yönelik Performans Ölçeği Geliştirme Çalışması*. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Yayla A. A. (2000). *Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Flüt Eğitiminde Öğrencilerin Psiko-Motor Alan Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli

EKLER

EK 1: Araştırma Kapsamına Dahil Edilen Çalışmalar

Afacan, Ş. (2008). Müzik Öğretimi Öz Yeterlilik Ölçeği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 1-11. Adres: https://www.researchgate.net/publication/330076535_Muzik_Ogretimi_Oz_Yeterlilik_Olcegi, Erişim Tarihi: 29.05.2019

Afacan, Ş. (2018). *Keman eğitimi öğrenme stratejileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğrenme stratejileriyle desenlenmiş etkinliklerin öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanmalarına ve keman performanslarına etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Afacan, Ş. ve Şentürk, N. (2016). Okul öncesi ve sınıf eğitimi anabilim dallarına yönelik Müzik Okuryazarlığı Ölçeğinin geliştirilmesi. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 7 (25), 228-247. Adres: https://www.researchgate.net/publication/312024646_OKUL_ONCESI_VE_SINIF_EGITIMI_ANABILIM_DALLARINA_YONELIK_MUZIK_OKURYAZARLIGI_OLCEGININ_GELISTIRILMESI, Erişim Tarihi: 06.05.2019

Akbulut, E. (2013). Eğitim Fakültesi Okulöncesi Anabilim Dalı Programında Yer Alan Müzik Eğitimi Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerine İlişkin Ölçek Geliştirme Çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33 (1), 1—10. Adres <https://doi.org/10.9779/PUJE447>

Akçay, Ş. Ö. (2011). *Gitar Eğitiminde Performans Ölçeği Geliştirme Çalışması*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Akıncı, M. Ş., Pınar, E. S., Alpagut, U. (2018). Müzik Öğretmenlerinin Özel Gereksinimli Öğrencilerle Müzik Uygulamalarına İlişkin Özyeterlilik Algısı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (3), 1232-1251. Adres: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/554872> Erişim Tarihi: 18.09.2019

Bakıoğlu, Ç. ve Kurtuldu, M. K. (2015). Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği geliştirme çalışması. *Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1) 33-39. Adres: <https://toad.halileksi.net/olcek/piyano-dersine-yonelik-tutum-olcegi>, Erişim Tarihi: 02.05.2019

Büyükcengiz, H. (2019). *Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Koro Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Canakay, E. U. (2006). Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Denizli. Adres: <https://toad.halileksi.net/olcek/muzik-teorisi-dersine-iliskin-tutum-olcegi>, Erişim Tarihi: 16.05.2019

- Çelenk, K. ve Şen, Y. (2016). Müzik öğretmenliği programı için "Geleneksel Türk Müziği Derslerine İlişkin Özyeterlik Algısı Ölçeği" geliştirme çalışması. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(28), 131-150. doi: 10.7816/idil-05-28-09
- Çiftçi, E. ve Kurtuldu, M. K. (2010). Yaylı Çalgılar Performans Değerlendirme Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Analizi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 12-2* Adres: <https://toad.halileksi.net/olcek/yayli-calgilar-performans-degerlendirme-olcegi>, Erişim Tarihi: 09.10.2019
- Çelikoğlu, F. ve Lehimler, E. (2019). Müzikal Doğaçlama Performans Değerlendirme Ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Sanat Dergisi*, (34), 117-125. Adres: <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunigsfd/issue/49533/622627>, Erişim Tarihi: 15.02.2020
- Çoraklı, E. (2011). *Müzikte Yaratıcı Düşünme Ölçeği' nin Türkiye Koşullarına Uyarlanması ve Müzikte Yaratıcı DüşünmeyeYönelik Bir Eitim Programının Sınanması*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Doğan, M. Ve Çilden, Ş.(2017). Keman Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (57), 362-375. <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.12970>
- Doğru, E. (2010). *3-6 yaş grubu çocukların "Müziksel İletişim Boyutları Ölçeği'nin" geliştirilmesi*. Doktora tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Demirtaş, S., & Süral, S. (2018). Development of Pamukkale Piano Learning Style Scale. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 5, 90-104. DOI:10.21449/ijate.339492
- Ekici, T. (2012). Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(3), 557-569 Adres: <https://toad.halileksi.net/olcek/bireysel-ses-egitimi-dersine-yonelik-tutum-olcegi>, Erişim Tarihi: 16.11.2019
- Ekici, T. (2017). Bireysel ses eğitimi dersine yönelik motivasyon ölçeği geliştirme. *Akademik Bakış Dergisi*, 60, 337-349. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/bireysel-ses-egitimi-dersi-motivasyon-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 06.10.2019
- Engin, D. T. (2019). Çalgı Tutum Ölçeği'nin (Ç.T.Ö) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48, 30-42. Adres: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deubefd/issue/51015/538893>, Erişim Tarihi: 09.01.2020
- Eroğlu, T. Ve Demirtaş E. (2018) Ses Kayıt ve Düzenleme Programlarının Öğretim Materyeli Geliştirme Aracı Olarak Kullanılması: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 41, 48-59, DOI: 10.32547/ataunigsed.455933

- Girgin, D. (2015). Bireysel Çalgı Dersi Tükenmişlik Ölçeği Geliştirme Çalışması: Geçerlik ve güvenilirlik analizi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 115-126. Doi: 10.14686/BUFAD.2015111019
- Girgin, D. (2016). Çalgı Eğitiminde Algılanan Aile Desteği Ölçeği geliştirme çalışması. *İlköğretim Online*, 15(3), 778-786. Adres: <https://toad.halileksi.net/olcek/calgi-egitiminde-algılanan-aile-destegi-olcegi>, Erişim Tarihi: 06.06.2019
- Girgin, D. (2018). Etkili Bireysel Çalgı Öğretmeni Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik analizi. *İlköğretim Online*, 17(1), 47-56. Doi: 10.17051/ilkonline.2018.413739.
- Görücü, A, Ö. (2014). *Koro Eğitimi ve Nefes Egzersizleri Tutum Ölçeği Geliştirilmesi ve Öğrencilerin Tutumlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Grançer-Okay, N. (2010). *Piyano performansının değerlendirilmesi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gün, E. (2014). *Piyano Performansı Öz Yeterlik Ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Kafadar, A. (2009). *Piyanişler örneğinde müzisyenlere özgü performans anksiyetesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Karabulut, G. ve Tufan, E. (2014). Çalgıya Yönelik Benlik Algısı Ölçeğinin geliştirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 2(2), 81-92. doi: 10.7816/sed-02-02-05
- Kılınçer, Ö. ve Aydınur Uygun, M. (2013). Piyano Dersinde Kullanılan Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin geliştirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 10(1), 468-493. Adres: <https://toad.halileksi.net/olcek/piyano-dersinde-kullanilan-ogrenme-stratejileri-olcegi>, Erişim Tarihi: 14.05.2019
- Kocabaş, A. (1997). Temel Eğitim II. Kademe Öğrencileri İçin Müziğe İlişkin Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 13: 141-145. Adres: <http://efdergi.hacettepe.edu.tr/yonetim/icerik/makaleler/1196-published.pdf>, Erişim Tarihi: 13.12.1019
- Kurtuldu, M. K. (2010). Piyano Sınavı Değerlendirme Ölçeğinin Puanlayıcılara Yönelik Geçerlik ve Güvenirliği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(31), 224-232.
- Kurtuldu, M. K., & Bulut, D. (2017). Development of a Self-Efficacy Scale toward Piano Lessons. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 17(3), 835-857. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/self-efficacy-scale-toward-piano-lessons-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 05.03.2020

- Küçükosmanoğlu, H. O. (2015). Müzik biçimleri dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 272-282. Adres: <https://toad.halileksi.net/olcek/muzik-bicimleri-dersine-yonelik-tutum-olcegi>, Erişim Tarihi: 13.06.2019
- Küçükosmanoğlu, H. O., Babacan, E., Babacan, M. D., Yüksel, G. (2016) Müzik Eğitiminde Bireysel Çalgı Çalışma Alışkanlıkları Ölçek Geliştirme Çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, İpek Yolu Özel Sayısı, 2350-2367. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/bireysel-calgi-calisma-aliskanliklari-olcegi-toad.pdf>, Erişim Adresi: 26.12.2019
- Küçükosmanoğlu, H.O., Babacan, E., Babacan, M.D. ve Yüksel, G.(2016). Müzik Eğitiminde Çalgı Çalışma Yöntemleri Ölçek Geliştirme Çalışması. *İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 6(13), 189-198. Aders: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/muzik-egitiminde-calgi-calisma-yontemleri-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 26.12.2019
- Kurtuldu, M. K. (2011). Piyanoda Eğitiminde Sosyal Durum Ölçeği geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 85- 96. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/piyano-egitiminde-sosyal-durum-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 15.06.2020
- Lehimler, E. ve Cumhuriyet, C. (2018) Armoni Dersine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Journal of the Fine Arts Institute (GSED)*, 40, 42-55. Adres: https://www.academia.edu/36885011/ARMON%C4%B0_DERS%C4%B0NE_%C4%B0L%C4%B0C5%9EK%C4%B0N_TUTUM_%C3%96L%C3%87E%C4%9E%C4%B0_GEL%C4%B0C5%9ET%C4%B0RME_%C3%87ALI%C5%9E_MASI, Erişim Tarihi: 12.06.2019
- Lehimler, E. (2019). Armoni Dersine İlişkin Özyeterlik Algısı Ölçeği geliştirme çalışması. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (43), 1-8. DOI: 10.32547/ataunigsed.536930
- Özevin, B. (2006). Oyun, dans ve müzik dersine ilişkin motivasyon ölçeği. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan bildiri*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli. Adres: <http://muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/pamukkale/B-Ozevin.pdf>, Erişim Adresi: 16.06.2019
- Özmenteş, S. (2011). Müzik Öğretimine Yönelik Özyeterlik Ölçeğinin geliştirilmesi. *Dünyadaki Eğitim ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 2146-7463. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/muzik-ogretimine-yonelik-ozyeterlik-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 16.06.2019
- Öztopalan, R. ve Canakay, E. U. (2016). Konservatuvarların Orkestra Derslerine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(42), Issn: 1307-9581. Adres: http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt9/sayi42_pdf/5egitim/oztopalan_ruken.pdf, Erişim Tarihi: 03.05.2019

- Palancı, M., Altun Dinç, Z., & Doğan, U. (2015). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Müzik Performans Kaygısı Ölçeğinin uyarılama çalışması. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 155-166. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/universite-ogrencilerine-yonelik-muzik-performans-kaygisi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 12.05.2019
- Palancı, M., & Doğan, U. (2015). Music Performance Anxiety Scale for High School Students: Validity and reliability study. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 2 (1), 9-17. https://www.researchgate.net/publication/281147084_Music_Performance_Anxiety_Scale_for_High_School_Students_Validity_and_Reliability_Study, Erişim Tarihi: 12.05.2019
- Piji, D. (2007). Müzik Öğretmeni adaylarına yönelik Piyano İle Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği'nin geliştirilmesi. Eğitimde Bilgi Teknolojileri Kullanımı Öz-Yeterlilikleri Ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(26), 94-110. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/piyano-ile-eslik-alaninda-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 07.05.2019
- Sarıçiftçi, A. Ö. (2014). *Koro dersi motivasyon ölçeği geliştirilmesi ve öğrencilerin motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması olarak incelenmesi*. Doktora tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Sever, S. ve Sever, G.(2018). Müzik dersinde çevrilmiş öğrenmeye ilişkin bir ölçek geliştirme çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), 105-117. Doi: 10.30964/auebfd.405036
- Soycan, M. ve Biber, A. R. H. (2018). Turkish Studies Educational Sciences Volume 13/11, Spring 2018, p. 1237-1248 DOI Number: 10.7827/TurkishStudies.13493 ISSN: 1308-2140.
- Şeker, S. S. ve Saygı, C. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimine ilişkin tutumlarını ölçmeye yönelik ölçek geliştirme çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 1237-1246. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/muzik-ogretimine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 06.05.2019
- Şen, Y.ve Şentürk, N. (2015). Geleneksel Türk Müziği Derslerine İlişkin Tutum Ölçeği geliştirme süreci. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 261-282. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/geleneksel-turk-muzigi-derslerine-iliskin-tutum-olcegi-gelistirme-sureci-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 17.06.2019
- Tokinan, B. Ö. (2013). Kenny Müzik Performans Kaygısı Envanterini Türkçeye Uyarılama çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 53-65. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/kenny-muzik-performans-kaygisi-envanteri-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 06.07.2019

- Topoğlu, O. ve Erden, E. (2012) Bireysel algı Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 31, 1-11. <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/bireysel-calgi-egitimi-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 24.07.2019
- Tufan, E. ve Güdek, B. (2008). Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 25-40. Adres: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/256324>, Erişim Tarihi: 02.06.2019
- Tufan, E. ve Güdek, B. (2008). Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 75-90. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/piyano-dersi-tutum-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 15.06.2019
- Uaner, B. (2011). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin "Türk müzik tarihi" dersine yönelik tutum ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uygun, M. A. (2012). Scale for determining learning approaches to piano lesson: Development, validity and reliability. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 51, 916-927. DOI: [10.1016/j.sbspro.2012.08.263](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.08.263)
- Varış, Y. A. ve Cesur, D. (2012). Ortaöğretim Düzeyi Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy* 7(4), Article Number: D0107. Adres: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/186521>, Erişim Tarihi: 19.08.2019
- Yalıncaya, B., Eldemir, A. C., (2013). Bireysel algı Dersine İlişkin Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(21), 29-36. Adres: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/bireysel-calgi-tutum-olcegi-toad.pdf>, Erişim Tarihi: 03.09.2019
- Yarar, B. (2010). *Müzik öğretmenliği lisans programındaki "Bireysel Ses Eğitimi" Dersine Yönelik Performans Ölçeği Geliştirme alışması*. Yüksek Lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Duygu ÇELİK
Doğum Yeri ve Tarihi : KARABÜK 18/09/1995
Medeni Durumu :Bekar
e-posta : duygu_5295@hotmail.com

Eğitim Bilgileri

İlkokul : Yazıköy İlköğretim Okulu
Ortaokul : Yazıköy İlköğretim Okulu
Lise : Safranbolu İMKB Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi
Lisans : Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi
Anabilim Dalı
Yüksek Lisans : Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi
Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Doktora : -

İş Deneyimi

1. MEB (2019 -)